Akıllı

BİLEN 5 KAZANIYOR

KASIM KUŞKUSU!

ALTIN YILDIZ
MENSUCAT FABRİKASI
A.Ş.

Altınyıldız

Türk Kumaşını
Dünyaya Tanıtan
Marka

(Manajans : 3832 — 178)

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 48 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 18 Kasım 1970 * Fiyatı: 125 Krş.

Demirel'in düşüşü

İnönü, iktidar değişikliği istedi. — Gazeteler —

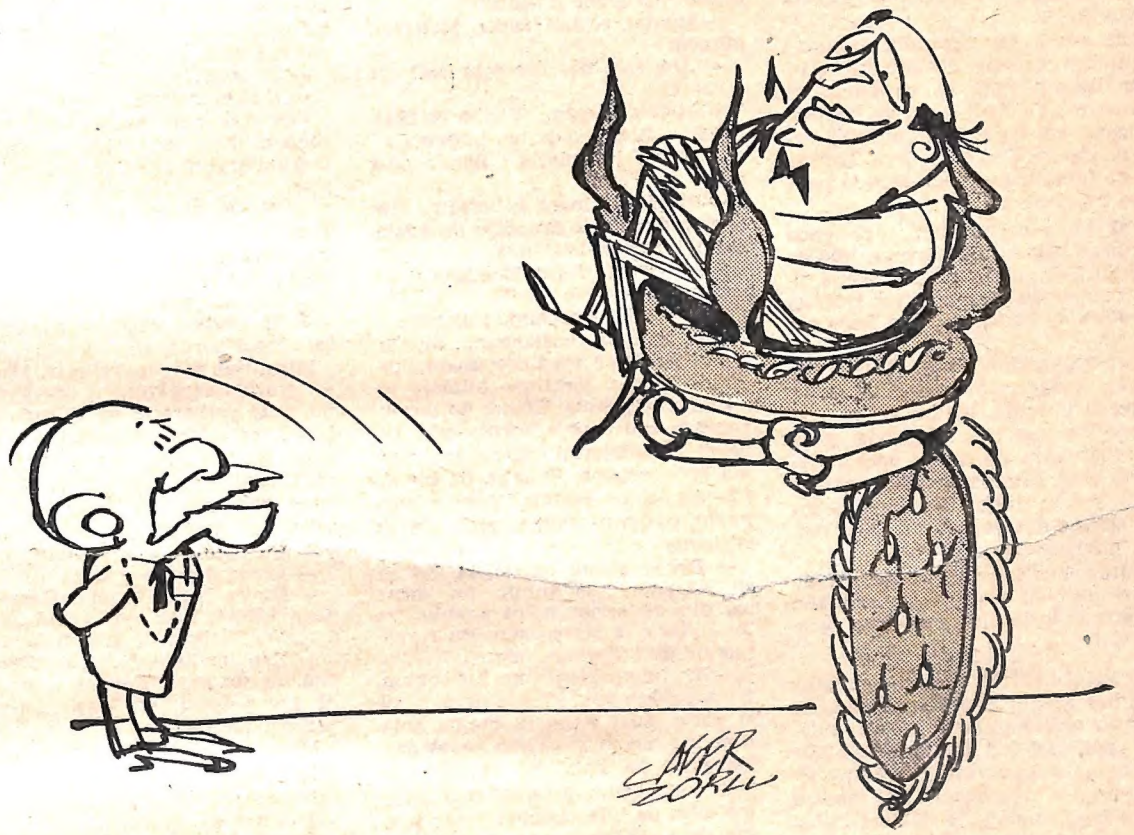

Yazısız

TÜRKİYE'DE bir parlâmento vardır, mebuslarımız bu parlâmentoda konuşurlar, tartışırlar, kulis yaparlar, bazan da tekme-tokat ve sille-yumruk biribirlerine girerler.

Bir de parlâmento dışında Türkiye vardır.

Nasıl bir Türkiye'dir bu?

Başbakan Süleyman Demirel, Keban Barajı inşaatını gezerken işçilerle konuşmak istemiş ve birisine kaç lira ücret aldığını sormuş.

İşçi:

— On lira yevmiye.. demiş.

Demirel:

— Türkiye'de günde 10 liraya iş yok; kimse 10 lira karşılığında çalışmıyor.

Başbakanın bu sözü üzerine işçiler ceplerinden iş kartlarını çıkararak yevmiyelerinin kaç lira olduğunu Demirel'e okutmuşlar.

Bir işçi:

— Domatesin kilosu 10 lira, evde 10 çocuk var, nasıl geçineyim? diye sorunca, biraz öfkelendiği anlaşılan Başbakan:

— İş bulmuşsunuz çalışın! Ayda 300 liraya çalışacak çok adam var.. deyip geçivermek istemiş.

Ama işçilerden biri:

— Günde 10 liraya 200 metre yükseklikte çalışıyorum. Sana günde 100 lira vereyim, sen çalış bakalım! Bu hangi kanunda var, bu ne biçim adalet? diyerek tartışmayı yürütmüş.

Görülüyor ki parlâmento içinde tartışmalar başka türlü yürütülüyor, parlâmento dışında ise bir başka türlü... Vatandaşın dili gündelik hesaplar üstüne konuştuğu zaman acı biberden daha fazla yakıyor. Yalnız Keban'daki işçi durumundan yakınıyor sananlar da aldanacaklardır. Küçük memurundan köylüsüne, şoföründen öğrencisine kadar her yanda bir hoşnutsuzluk vardır. Bu hoşnutsuzluk belki parlâmentoya yansımıyor; belki mebus beylerimiz sandık hesabını vatandaşın her türlü derdinden üstün tutuyorlar; ama toplumda gittikçe kabaran ve fokurdayan bir sıkıntıyı hissetmemek imkânsız.

İşte tam böyle bir ortamda, Süleyman Demirel, gayet zor ve o nisbette tehlikeli bir oyunun peşinde koşmaktadır. Bu oyun, mutlak iktidar oyunudur. Başbakan bir yandan kendisine bağlı bir Adalet Partisi, öte yandan kendisine bağlı bir parlâmento grubu, beri yanda yine kendisine bağlı bir Meclis Başkanlığı istemektedir. Öyle bir sacayağı ki, mutlak egemen Demirel olmalı, kimse Demirel'den hesap sormamalı.

Nitekim koskoca AP. Kongresinde bir tek kişi Demirel'den hesap soramamıştır.

Sormak isteyenlerin sesleri partizan delegelerce kısılıvermiştir.

İyi mi olmuştur?

Hayır.

Demirel'in korkusunu anlıyoruz: Birader beylerin kısa sürede kazandıkları servet ve şöhretin temelleri kurcalandığı zaman altından çıkacak olanlar, belki Süleyman beyin politik hayatına bir mezar olacak, belki elinden iktidar koltuğunu kaçırdığı zaman siyasî hasımları bir daha o koltuğa kendisini buyur etmeyecekler, belki de daha 46 yaşında siyasî mevta haline gelecek... Hepsi korkulu rüyalar bunların... Ve insanın gece yattığı zaman uykusunu kaçıracak cinsten kuşkular Başbakanın zihnine hücum etmekte...

Ama bir kere, iktidar sahibi kişi bu duruma düşmeye görsün...

Artık iflâh olamaz.

Demirel işe başlarken yanında bir Mehmet Turgut vardı; şimdi karşısındadır; ve dinleyin onu!.. Demirel, Adalet Partisinin dosta düşmana kendisini kabul ettirmiş Meclis Başkanı Bozbeyli'nin dahi sabrını tüketmiştir... Demirel, partisini parça parça etmiştir... Demirel, yolsuzluk söylentilerini sırtında taşımaktadır... Demirel, gensoru önergeleriyle karşı karşıyadır... Demirel, iktisadî çıkmazların dar boğazlarında nefes darlığına müptelâ bir ortamın Başbakanıdır... Demirel, «Vadettiğim faturaları nasıl ödeyeceğim» diye düşüneduran ve hattâ istifa etmek isteyen bir Maliye Bakanının Başbakanıdır...

Bu kadar karmaşık bir ortamda, bu kadar şaibeyi sırtına vurmuş ve elinde sopası olmayan bir cambaz gibi ipin üstünde daha ne kadar duracak Demirel?

Keban'daki işçi, Demirel'e:

— Günde 10 liraya 200 metre yüksekte çalışıyorum; sana günde 100 lira vereyim; gel çalış bakayım... demiş.

Gerçekte Demirel 200 metre değil, binlerce metre yükseklikte çalışmaktadır.

Değme cambaz böylesine bir durumda dengesini zor bulur. Demirel düşecek mi, düşmiyecek mi? Kısa vâdede bilemeyiz ama; alnına yazılıdır düşüş.

AKBABA

Gelecek Sayımızda:

SİZİN İÇİN

Siz yazdınız, biz çizdik; kafa ve gönül birliğiyle neşenin büyümesini sağladık.

Evet, SİZİN İÇİN...

Öğretmenler, SİZİN İÇİN... Öğrenciler, SİZİN İÇİN... Memurlar, SİZİN İÇİN... Subaylar, SİZİN İÇİN... Doktorlar, SİZİN İÇİN... Bayanlar, SİZİN İÇİN... Berberler, Şoförler ve daha niceleri SİZİN İÇİN.

GELECEK HAFTA BAŞLIYORUZ

RAMAZAN SOHBETLERİ

Oniki ayın bir sultanı mübarek Ramazan ile ilgili fıkralar, hikâyeler, nükteler ve güzel sözler o kadar çoktur ki bir araya toplansa cilt cilt kitap değil; raf raf kütüphane olur. Bunların çoğu yayınlanmıştır. Sırası gelince de özel toplantılarda ve hoşsohbet meclislerinde sık sık tekrarlanır.

Lâf aramızda, akşamdan akşama demlenen keyfine düşkün kişilerin, hele hele bektaşî ve alevilerin bu perhiz ayı ile ilgili fıkra ve nükteleri insanı katılta katılta güldürür.. ve biraz da düşündürür. Zira hepsinde de biraz hayat payı, felsefe payı, neşe payı vardır.

Takvim yapraklarının arkasında yer alan Bektaşi fıkralarının bile en güzelleri Ramazan ve Bayramla ilgili olanlarıdır. Yayınlanmış Bektaşi fıkralarında bu tür oldukça fazla yer kaplar.

İmparatorluğun Birinci Dünya Savaşına kadar olan zenginlik, daha doğrusu ucuzluk, bolluk ve bereket devrindeki padişah sarayında, paşa ve zenginlerin konak ve yalılarında geçen hakiki Ramazan hikâyeleri de hayli yekûn tutar. Bunların çoğu son derece hoş ve tatlıdır. Dinleyenleri dakikalarca güldürür.

Bütün bunları yazmaktan ziyade anlatmak daha zevkli olur. Ama ben burada kısa da olsa yazmaya başlayacağım.

MAHALLENİN varlıklı efendisi her akşam konağının zengin iftar sofrasına konu komşuyu dâvet eder, bol bol ikramda bulunur ve sonunda diş kirası da vererek sefayı hatırla uğurlarmış. Bir akşam mahallenin imamı ile Bektaşi Babasını da çağırmış. İmam bu karşılaşmadan pek memnun olmamakla beraber Efendi Hazretlerinden alacağı diş kirasını düşünerek sesini çıkarmamış ve güzelce karnını doyurmuş. Yemekten sonra ev sahibi vereceği diş kirasını ayarlamak için ve biraz da hoca ile Baba'nın durumlarını kurnazlıkla anlamak isteyerek sorularına başlamış:

— İmam efendi sigara içer misiniz?

— Aman efendim, tütün mekruhtur, içmem...

— Kahve, çay arzu eder misiniz?

— Efendim bunlar keyif verici maddelerdir, hem de uykumu bozar sabah namazına kalkamam...

— İmam efendi, saz ve eğlence âlemlerine gider misiniz?

— Bunlar şeytan işidir. Katiyyen gitmem.

— Ara sıra da olsa içki kullanır mısınız?

— Hiçbir zaman... Tövbe estağfurullah... Zira haramdır, haram...

— Güzel hatunlarla ilginiz olur mu?..

— Hâşâ.., günahı kebairdir. diye cevaplar vererek Efendiye de adamakıllı kızmaya başlamış.

Aynı sorular Baba Erenlere sorulunca hepsine de:

— Eyvallah sultanım, yaparım, ederim, severim, hoşlanırım.. diye olumlu cevaplar verdikçe imam büsbütün kızmış. Nerdeyse küplere binecek hale gelmiş. Efendi de bu durumdan son derece keyiflenmiş. Nihayet misafirlerini uğurlarken imama bir mecidiye, Baba'ya da bir altın, diş kirası vermiş. Vermiş ama imam gözlerini faltaşı gibi açarak gürlemiş:

— Behey efendi hazretleri, benim gibi, Allahın has kuluna bu kadar az, din ve şeriat haini zındıka da bu kadar çok veriyorsun. Bu revayı hak mıdır? deyince, efendi:

— E, imam efendi ne kızıyorsun, buna hakkın yok, ikinize de ayrı ayrı sorup sual ettim. Sonunda anladım ki, senin masrafın gayet az... Baba'nın da her şeyi yaptığı için pek çok.. Onun masraflarına karşı bir altın az bile. Aslında senin hakkın da mecidiyeden az, demiş.

Ramazanda karşılıklı iftar dâvetleri, diş kiraları, iftara doğru oruç tiryakisini kızdırmaya kadar giden şakalar ayrı birer âlemdir. Bunlardan az da olsa örnekler vermeye çalışacağım.

BİR Ramazan akşamı, Boğaziçi'nde, Müşir Deli Fuat Paşa'nın yalısında, denize nâzır salonda zengin Ramazan ve ziyafet sofrası hazırlanmış... Çeşit çeşit iftarlıklar, yumurtalı, susamlı, çörekotulu burcu burcu kokan pidelerle her şey tamam, her şey hazır... Paşa hazretleri masanın başında bütün haşmetiyle oturmuş bekliyor... Top sesi duyulur duyulmaz evvelâ Paşa sonra dâvetliler besmeleyi çekip iftarlıklara yumulurlar... Çok geçmeden bir uşak büyük bir kâse ile gelir ve paşanın önüne tutar...

— Bu nedir?

— Düğün çorbası paşam.

Paşa dikkatle bakar, kâsenin üstündeki kaşıkla çorbayı karıştırır. Beğenmediğini yüzü ile de ifade ederek:

— Böyle düğün çorbası olmaz. Ben bunu ne kendim yerim, ne de misafirlerime yediririm. Kim yaptı bunu? der.

— Aşçıbaşı yaptı paşam.

— Al götür... Aşçıbaşı olacak kerata kendisi yesin!...

Misafirler şaşırıp kalırlar. Mis gibi tereyağı ve koyun eti ile yapılmış bu nefis çorbanın geri gidişine üzülürler ve tekrar iftarlıklara dalarlar... Hemen biraz sonra başka bir uşak büyük bir tepsi üzerinde kehribar gibi kızarmış hindi dolmasını getirir ve paşanın önüne tutar...

— Bu nedir?

— Hindi dolması paşam.

— Bu ne biçim hindi... Kargadan daha küçük, kim aldı bunu?...

— Vekilharç aldı paşam.

— Ben bu hindiyi ne kendim yerim, ne de misafirlerime yediririm. Al götür bunu, vekilharç denen o hergele kendisi yesin...

Misafirler büsbütün hayrette kalırlar. Hindi dolmasından ağızları sulananlar çaresiz geri kalan iftarlıklara tekrar el atarlar...

Başka bir uşak, derin kenarlı bir tepsi içinde yeni bir yemek getirir... Paşa onu da yakından inceler:

— Bu nedir?

— Tereyağlı, kıymalı Enderun yumurtası paşam.

— Ne, sen bunlara yumurta mı diyorsun. Bunlar güvercin yumurtasından daha küçük. Kim aldı bunları?...

— Bahçıvan Bayram Ağa köye gidip aldı. Cins tavukların ilk yumurtaları imiş. Onun için de biraz küçük olurmuş...

— Ben lâf istemem, al götür bunu... Bahçıvan olacak o mendebur kendisi yesin!...

Her yemeğe karşı sonsuz iştiha duyan misafirler büsbütün şaşırıp kalırlar. Paşa hayli öfkeli olduğundan kimse bir şey söylemeye cesaret edemez. Bütün misafirler, aralarında bulunan devrin zarif, zeki ve nüktedanı Aksaraylı Muhsin beye bakark gizli işaretlerle, aman bizi kurtarmanın bir yolunu bul diye âdeta yalvarırlar...

Hemen biraz sonra bir uşak, sofraya büyük bir tepside teleme peyniri ile yapılmış ve keklik gibi kızarmış, mis gibi Siverek yağı kokan bir börek getirir. Paşa şöyle bir bakar:

— Bu nedir? diye sorar.

— Tepsi böreği.

— Bu nasıl tepsi böreği, bir şeye benzemiyor, kim yaptı bunu?...

— Aşçıbaşı yaptı paşam.

— Al götür bunu da, o aşçıbaşı olacak teres kendisi yesin!...

Tam bu esnada misafirler hep birden tekrar Muhsin beye bakınca Muhsin bey birdenbire ayağa kalkarak:

— Aman paşa hazretleri, deminden beri gelen türlü nefis yemekleri, türlü bahanelerle beğenmiyerek her birisini hizmetinizde bulunan kullarınıza çeşitli iltifatlarla hediye ettiniz. Şu son olarak gelen böreği de müsaade buyurunuz da açlıktan nefesleri kokan biz nâçiz misafirlerinize ihsan ediniz.

Bütün misafirler bu sözlerden memnun olduklarını bakış ve hareketleriyle belirtince paşa kahkahalarla gülmeye başlar ve kâhyaya seslenerek şu emri verir:

— Bütün yemekleri ısıtarak, nefasetlerine halel getirmeden tekrar taşısınlar ve yemek sonu hizmetlerine de hız versinler!...

Bütün olup bitenleri korka korka, utana sıkıla kapı ardından izleyen kâhya, durumdan son derece sevinerek emri yerine getirmek için koşmaya başlar... Misafirler, paşaya teşekkür ve sevinçle bakarak onu büsbütün neşelendirirler. Paşa bunu sezer, tekrar gelmeye başlayan nefis yemeklere kavuşan misafirlerine:

— Sizlerden özür dilerim. Bu teşekkürlü bakışlarınızı bana değil Muhsin beye çeviriniz, deyince sofra kahkahalarla inleyerek bütün yemekler büyük bir zevk ve iştiha ile yenip bitirilir. Kahve, meyve ve şerbetlerden sonra paşaya teşekkür ederek ayrılan misafirlere verilen diş kirasının en üstünü paşanın emriyle kâhya tarafından Muhsin beye verilir.

Bu iki hakiki Ramazan hikâyesinin benzerleri, hattâ daha da güzelleri pek çoktur.

ŞİMDİ Ramazan az çok ilerlemiştir. Oruç tutanlar, tutmayanlar belli olmuştur. Baba Erenler gibi sahura kalkıp karnını güzelce doyurduktan sonra:

— Dayanabilirsem tutarım, dayanamazsam yutarım, diye niyet edenler az çok belli olmuştur.

Baba Erenlere karısı bir akşam şöyle çıkışmış:

— A efendi, madem oruç tutmuyorsun, neden sahura kalkıp karnını tıka basa doyurursun?...

Erenler gülerek:

— A hanım, oruç tutmak farz, sahura kalkmak da sünnettir. Haydi ben özürüm olduğu için farzı yerine

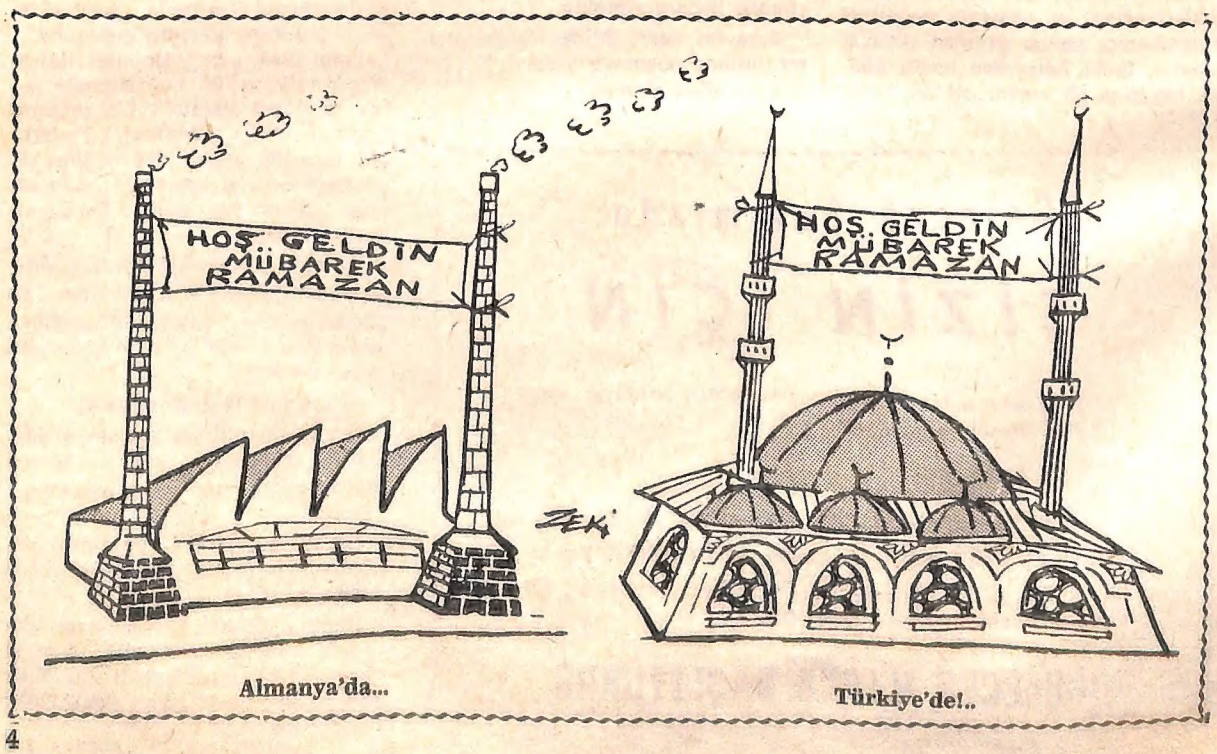

Almanya'da... Türkiye'de!..

getiremiyorum, fakat sen neden sünneti yapmama engel oluyor ve böylece farkına varmadan günaha giriyorsun?... diye çıkışarak kendini temize çıkarmış.

BABA Erenler dayanamamış, öğle sıcağında çeşmenin musluğuna yanaşmış, güzelce susuzluğunu gidermiş. Bunu gören birisi:

— Aman ne yaptın, oruç gitti! deyince.

— Evet, haklısın, oruç gitti ama fakir yerine geldi!... diye ağzını silip yürümüş.

RAMAZAN bitmek üzere, camiler dolup dolup boşalıyor. Vaızlar veriliyor, dualar ediliyor, elveda ey «Şehri Ramazan» diye mahyalar kuruluyor... Bir taraftan da bayram hazırlıkları yapılıyor. Yeni elbiseler, yeni ayakkabılar, daha nice nice yeni şeyler alınıyor, şekerler, lokumlar evlere taşınıyor, mutfaklarda şerbetler, tatlılar hazırlanıyor... Çeşit çeşit el öpmelik hediyeleri alınıyor... Bayram harçlıkları, fitre ve zekâttan artan paralar hesaplanıyor... Herkes kendine göre bayram hazırlığında keyifli ve neşeli...

Bu harıl harıl gidip gelmeleri gören Baba Erenler:

— Ne oluyor yahu?... diye sorunca...

— Baba Erenler, haberin yok mu, bayram geliyor, bayram geliyor... derler.

Baba Erenler bu keyifli habere:

— Maşallah maşallah, bu ne sevinçli telâş... Hepiniz bayram geliyor diye nerdeyse kanatlanıp keyiften uçacaksınız... Halbuki Ramazan gelirken oniki ayın bir sultanı mübarek Ramazanımız, sevgili Ramazanımız geliyor demiştiniz. Şimdi de o giderken yine sevinip bayrama hazırlanıyorsunuz. Sevgilisinden ayrılan oturur da kederinden hüngür hüngür ağlar. Sevgiliden böyle güle oynaya ayrılış olur mu? Sizlerin Ramazan gelirken ve giderken yaptığınız bu hareketlere inanmak güç.. doğrusu bir türlü samimî olmayan bu halleri anlayamıyorum, demiş.

Evet, hakikat de tam tamına böyle... Ramazan gidiyor diye herkes seviniyor ve harıl harıl bayrama hazırlanıyor. Sadece Baba Erenler ve onun gibi düşünenler hariç... Ama, Erenler şu bakımdan memnun oluyor. Bayramda her şey bol, her iş serbest. Artık gizli saklı demlenmeye paydos. Camiin içinde elveda diye bağrıladursun, mahyalarda elveda şehri Ramazan diye yazıladursun, herkes durumdan memnun.

BAYRAM günlerinin özellikleri, hikâye ve fıkraları da ayrı bir konu teşkil eder. Burada sadece bu günlerin Ramazanla ilgili kısa konuşmalarına ilişeceğim.

— Mübarek Ramazan geldi ve kuş gibi uçarak gitti.

— Ya ya öyle, hiç haberimiz bile olmadı.

— Orucumuzu tuttuk, namaz ve niyazımızı yaptık.

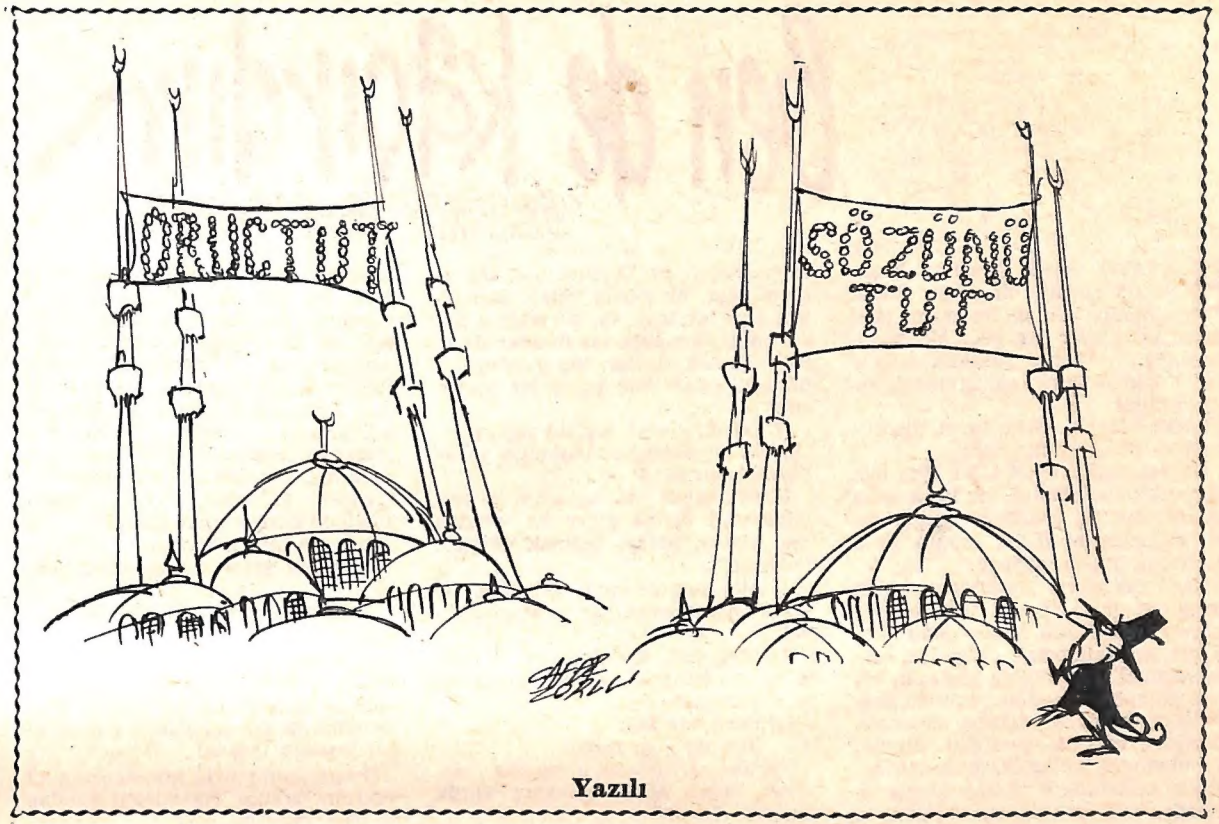

Yazılı

AMAN HEY...

Minder icad oldu, sertlik bozuldu,
Koltuk icad oldu, mertlik bozuldu,
Mertlik bozuldu...

Zamlar icad oldu, maaş bozuldu,
Kazık icad oldu, ağaç bozuldu,
Ağaç bozuldu...

Mevki icad oldu, hatır bozuldu,
Bülent icad oldu, Satır bozuldu,
Satır bozuldu...

Mini icad oldu, gözler bozuldu,
Maske icad oldu yüz'ler bozuldu,
Yüz'ler bozuldu...

Kurslar icad oldu, çocuk bozuldu,
Atlar icad oldu, sucuk bozuldu,
Sucuk bozuldu...

Gençlik icad oldu, polis bozuldu,
Kavga icad oldu, Meclis bozuldu,
Meclis bozuldu..

«Nurlu» icad oldu, ufuk bozuldu,
Çıkar, icad oldu, hukuk bozuldu,
Hukuk bozuldu...

Vergi icad oldu, tüccar bozuldu,
Kadro icad oldu memur bozuldu,
Memur bozuldu...

Hizip icad oldu, cephe bozuldu,
Sülü icad oldu, A.P. bozuldu,
A.P. bozuldu...

Fikret YILMAZ

— Şükür Allaha... Sağlıkla tekrarını nasip etsin... diye konuşulurken birisi hayıflanmış:

— Ben bir oruç kaçırdım...

Bunu duyan Baba Erenler hemen yapıştırmış:

— Meraklanma evlât, senin kaçırdığını ben tuttum.

BAYRAM günlerinde yine bir mecliste:

— Ramazanı nasıl geçirdiniz?

— Kuş gibi hafif geçirdik.

— Hiç haberimiz olmadan gitti mübarek.

— Kısmetiyle geldi, kısmetiyle gitti.

— Yine gelir inşallah. Cümlemizi o günlere Hak sağlıkla ulaştırsın.

Tam otuz gün misafirimiz oldu. Hiç birimizi incitmedi. diye konuşurlarken hiç sesini çıkarmayan Baba Erenlere:

— Sen nasıl geçirdin? diye sorulunca, şu cevabı verir:

— Vallahi efendim, biz incinmesin diye fazla alıkoymadık. Otuz arkadaş bir araya toplandık, otuz oruç tutup bir gecede tamamlayarak gönderdik.

YİNE böyle, «Geldi gitti ama acaba bizlerden memnun kaldı mı?» diye konuşulurken, Baba Erenler hemen yapıştırmış:

— Ona ne şüphe, elbette memnun kalır bu mübarek her gelişinde. Zira her yıl bir evvelkine kıyasla on gün evvel gelir. Memnun olmasa her defasında böyle erken gelir mi?...

M. Sadık BAYRI

Ramazanın yarısı!

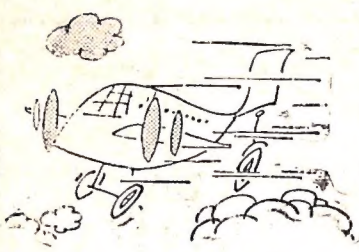

Ben de kaçırdım

VEDAT SAYGEL

HAYATI, çeşitli fırsatlar kaçırmakla geçmiş bir insan olarak sonunda ben de kaçırdım işte! Hem, en küçük bir güçlükle karşılaşmadan... Hiçbir aksaklık çıkmadan... Kimseciklere çaktırmadan kaçırıverdim!

Haklı olarak, «Bak bunu duymamıştık» diyeceksiniz belki.

Duyamazsınız elbet Eğer aynı gün Sovyetler Birliğinden bir uçak daha kaçırılmasaydı, gazeteler uçağın nasıl kaçırıldığını değil, benim nasıl kaçırdığımı yazacaklardı.

Nasıl olduğunu sorarsanız, bakın nasıl olduğunu vallahi ben de pek bilmiyorum. Hattâ o âna kadar böyle bir işe kalkışmak aklımdan bile geçmemişti. İstanbul'da başlayan kolera salgınının onuncu gününde pencerenin önündeki divana uzanmış, kulağım radyoda; gazeteler elimde; iş buluncaya kadar idare etmek zorunda olduğumuz birkaç kuruş önümde, mikrop bulaşma korkusuyla oruca ramazandan önce başlayan çoluk çocuk yanımda, düşünüp duruyorum. Bir aile reisi olarak gel de karar ver bakalım: Ne yaparsın? Eldeki parayla bir şeyler alıp yesen, koleradan gideceksin! Yemesen, açlıktan öleceksin! Hani neresinden baksan bizim için kurtuluş yok ya, ölümün, millet ve memleket için daha hayırlı olanını arıyoruz. Hayırlı bir ölüm de ancak yasalar sayesinde olacağından kulaklarımız tetikte, zaman zaman radyoda anons edilen yetkililerin resmî yemek listesini bekliyoruz.

Beklerken beklerken dalmışım gazetelere... Hangi sütuna göz atsam bir kaçak, ya da bir kaçakçılık olayı...

— Ulan enayi, diyorum kendi kendime, bu yaşa geldin, hâlâ bir baltaya sap olamadın! Bak, eloğlu bir dakikasını boş geçiriyor mu? Kimi gümrükten mal kaçırıyor, kimi kız kaçırıyor, kimi esrar kaçırıyor, silâh kaçırıyor, vergi kaçırıyor. Kimi yurt dışına milyonlar kaçırıyor, kimi devletin arsasını, ormanını; kimi kredi adı altında bankaların kasasını kaçırıyor. Diyelim bunlara ne aklın erer, ne gücün yeter. Şan olsun diye bir uçak da kaçıramaz mısın yâni? Sonunda yakalasalar da uçağı elinden alsalar, bir gazeteye anılarını satar yine yüzbinler vurursun!

O kadarcık şeyi ben de yapardım. Divana iyice uzanıp, başladım yavaş yavaş kaçırmaya!

Yurda kaçak mal sokayım desem, önce yurt dışına gidecek, oradan mal alacak parayı bulmak gerekir. O halde?...

— Atla onu tosunum. Gönlüne, kesene uygun başka bir iş ara kendine!

Atladık onu. Kız deseeek, bak işte o olurdu. Peki, karıyı, çocukları ne yapacağız?

İçimden bir ses:

— Onu da geç, dedi.

Geçtik. Uyuşturucu madde deseeek, aman Allah korusun! Yerde bulsam almam!

Vergi kaçırmaya kalksaaak, önce kazanç sağlayacak bir iş yeri kurmak gerekir.

Çeşitli meslek dallarına atlamaktan yorulduğumdan beş dakikalık mola verip yaktım sigarayı. Baktım çocuklar kulaklarını radyoya dayamışlar, büyük bir sessizlik içinde yapılan konuşmayı dinliyorlar.

— Yine ne var?

— Suss, diye tısladılar.

Konuşma bittikten sonra biri:

— Yemek listesi vereceğini sandık ama, Sağlık Bakanının içme sularıyla ilgili açıklamasıymış, dedi.

— Ne diyor?

— Kullanılacak suların mutlak klorlanması gerektiğini söylüyor.

Klorun ne olduğunu, nerede satıldığını bildiğimiz yok ya, büyük oğlana önümdeki paradan bir beşlik uzatıp:

— Koş, dedim Nereden bulursan bul, almadan sakın gelme!

O sokağa fırladı, ardından ben hemen kaçırmaya başladım. Kaçırabileceğim şey olarak geriye uçaktan başkası da kalmamıştı zaten. Bundan önceki bütün uçak kaçırma olaylarını da gazetelerden izlediğime göre, bu işin pek acemisi de sayılmazdım. Yeşilköy'den yerli, ya da yabancı bir uçağa kimseyi kuşkulandırmadan binmekteydi bütün güçlük. Bunu başardım mı, kurulurdum koltukların birine. Manken güzelliğindeki hostesler hizmet için çevremde kelebekler gibi dolaşırken, çabucak kaçırma plânını hazırlayıverirdim kafamda. Ve, yolcuların kendi iç dünyalarına daldıkları bir sırada yerimden kalkar...

İçimdeki sesin namussuzluğu tuttu:

— Pasaportsuz nasıl bineceksin uçağa?

— Sana ne ulan! diye tersledim. Bunca görevli görmezlikten gelmiş, sana ne oluyor! Uçağa binmiş, pilot kabinine kadar gelmişken güçlük çıkartmasana insana!

O can sıkıntısıyla bir sigara daha yaktım. Baktım, çocukların kulakları yine radyoda.

— Ne oluyor?

Elindeki ilâç paketiyle büyük oğlan cevap verdi:

— İl Sağlık Müdürlüğünün bildirisi yayımlanıyor.

— Gene ne diyorlar?

— Kullanılacak ve içilecek sular kaynatıldıktan sonra klorlanmadan da gönül rahatlığıyla kullanılabilirmiş. Ayrıca açıkta satılmayan her türlü yiyecek maddesi alınıp yenebilirmiş.

Hay Allah! Bunca işinin arasında bir de ev idaresiyle uğraş!

— Peki, ne duruyorsun?

— Ne yapayım?

— Koş ilâcı çevir, onun parasıyla yarım kiloluk bir türlü konserve al, hemen ananız pişirsin!

Oğlan kapıdan süzülürken ben:

— Kımıldarsanız yakarım! diye pilotların ensesine dikildim.

Adamların tüyleri kımıldamadı. Yalnız biri, iş üstüne gelen misafirle ilgilenir gibi sordu:

— Neylen yakarsın?

Bak bu önceden hiç aklıma gelmemişti. İçimdeki ses:

— A kaz, diye başladı gülmeye. İnsan böyle bir işe kalkışacağı zaman önce bir silâh uydurur!

Sanki silâh alacak paramız var da, keyfimizden almamışız!

Onu boşlayıp, cevap bekleyen pilota döndüm:

— Kibritle yakarım, çakmakla yakarım! Çelik çomak oynamıyoruz, uçak kaçırıyoruz anladın mı?

«Anladım» der gibilerden başını sallarken radyodan yapılan anonsla dondum kaldım!

— Koleradan korunmak için mecbur kalmadıkça sebze ve meyve yemeyiniz, diyordu valinin bildirisini okuyan spiker.

Pilotlara:

— Bir dakika, diyerek müsaade isteyip, konserve kutusuyla soluk soluğa odaya giren oğlana sordum:

— Ne o elindeki?

— Konserve, dedi oğlan.

— Ulan öldürecek misin bizi! Koş ver onu geriye, parasıylan yarım kilo kuru fasulya al!

— Türlü almamı sen istememiş miydin?

Neyse:

— Baban istemişti ama, vali yasak etti oğlum, diye araya anası girdi de, ben işimin başına döndüm.

— O halde, bu uçağı kaçırıyorum!

Pilot:

— Hay hay, buyrun siz kullanın öyleyse, diyerek kalktı yerinden.

Omuzundan tutup oturttum:

— Yoo, memlekette iş kanunu var. Öyle her aklına esen, istediği an işi bıraksa memleket felce uğrar. Onbeş gün öncesinden şirkete istifa mektubunu verdin mi?

Vermemiş. Sordu:

— Ne yapacağız şimdi?

— Bu uçağı kaçıracağız!

Eşim dokundu omuzuma:

— Yahu hangi uçağı kaçırmaktan bahsediyorsun? Az önce radyoda sağlık konusunda bir konuşma yapan ünlü doktorlarımızdan biri, kolera mikrobunun yediğimiz ekmekten bile insana geçebileceğini söyledi. Şimdi ne yapacağız?

— Hiç ulan hiç! diye fırladım yerimden. Topyekûn kaçıracağız ulan kaçıracağız!

Ve, bendeniz böylece kaçırıverdim!

Bu yokluk, bu çaresizlik bende; biribirini tutmayan açıklamalar ülkeyi yönetenlerde olduktan sonra evelallah daha çoook kaçırırım ya. uçak kaçırma olayları olmasa da bâri bizimki güme gitmese!

Vedat SAYGEL

Şoförler AP'ye oy vermeyecek. — Gazeteler —

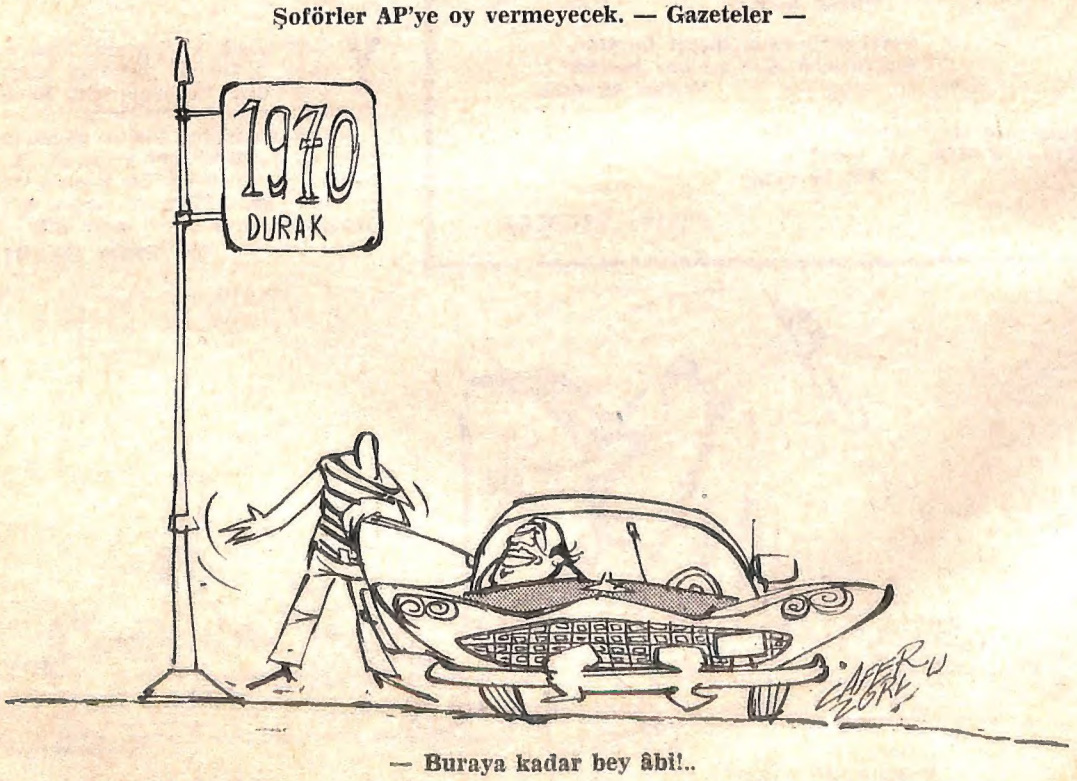

— Buraya kadar bey âbi!..

(Meşeli de karşıki dağlar meşeli.)

Neşeli de bizim Parti neşeli, neşeli.
Şenlik arttı, birbirine düşeli, düşeli.

Muhalifin tadı yok,
Gözlerimde uyku çok.
Ayrılanlar ayrılsın,
Koltuğumdan korkum yok...

Batıyor dost'un sözü,
Hizip, ömür törpüsü,
Kalkınmanın ufukta
Henüz yok görüntüsü...

Yardım bekler, nurlu ufka bakarım, bakarım.
Gelmese de nutuğumu atarım, atarım...

Fikret YILMAZ

Angara'da ne var, ne yoh?

Şemsi BELLİ

** Yerin, yurdun, adresesin bilmirem * Angara'da Anayasso! * Ellerinden öpiy Hasso*
** Yap bize de iltimaso * Bu işin mümkini yoh mi hoyyy baboov?*

BEHİCE BORAN

Sabahlar heyrola... Şerler def ola... Davul'lar «Tef» ola... Zurnalar şef ola... Gollera mirkobu telef ola... Bahice Boran baci, «Memedali» ylen halef-selef ola... Söyle görem Behice baci, yoh mi bu vaziyetlerin ilâci?

— Sosyalist düzende her şeyin ilâcı vardır tabii. Komprador burjuvaların emperyalist sömürüsü kapitalizmin baskısı altında iflâsın eşiğine gelmiştir bay Hasso, anlaşıldı mı? Partimizin yaşamında yeni bir dönem başlamıştır. Parti bundan sonra dışa dönük bir eyleme girecektir, anlaşıldı mı?

— Nire girecek dedin, nire?

— Eylem'e girecek, eyleme!

— Lo gözine gurban olduğim Bahice baci, «Eylem» dedigin ne ki? Siyasat mertebasinin daha yüsgek gapısından içari mi girecek-siz? Yohsam, efendime diyem, löküz bir dayrede mamuriyete mi gireceksiiz? Bir suç iş-

leyip mapushanaya mi gireceksiiz, efendime söyliyem partı gonfıransı yapıp bizim köye mi gireceksiiz?

— Köye gireceğiz köye!... Sizin köye, öbürünün köyüne, tüm köylere gireceğiz en ateşli militanlarımızla!...

— Mintanlarinize ataş düşmüş he mi? Mintanlariniz cayır cayır yaniy he mi? Mintanlarinizin ataşını söndürmeg içün bizim köye gireceksiiz, he mi? Eyi söyliysin emme bacı, bizim köylerde söner mi sizin «Mintan» larinizin ataşı? Bizim gibi fıkaraların köyüne girip de ne yapacahsız gurban saa?

— Yürüyüş yapacağız Hasso, yürüyüş... Köylülere yürüyün diyeceğiz şehre doğru: Solaaaa dönnn;! Uygun adıım marrrşşşş!... Yürüyeceksiniz topunuz birden...

— Lo gardaşim, biz her gün yürüyük şehere dogri. Hemi de yayan.. hemi de postalsız.. hemi de yalınayah. Cenab-ı Allah, size de «Yürü ya gulum!» demiş, bize de. Siz yürüye yürüye ahan bu mertebelere gadar gelmişsiz bacı... Emme biz yürüdük mi, ancah köyden şehere geliyik.. şeherden soğna yengi başdan köye geliyik... Topal Mamiş'in eşşegi gibim yürü babam yürü, songisi yoh bu işin Bahice baci, songisi yoh...

★

SADETTİN BİLGİÇ

— Ulaaa Saadeddiiin, Sadeddiiiin!...

— Söyle Hasso, ne dediiiin?...

— Ula gardaşım, ne diyem ki ben saa... «Geçmiş ossun!» mu diyem, efendime söyliyem, «Hayirli ossun!» mu diyem? Dinime, immonıma ne diyecegimi şaşirmişem!... Ula, söyle görem, niye işleri boyle garmagarışıg etdin, Sadetdin?

— Çaylar bulanmadan sular durulmaz Hasso, bu çeşit yazıyor Anayasso!... Anayasso diyor ki: Demirel düşmek ilâzım, diyor! Demirel tahtından aşşağıya enmezse işler garma garışıg olacah diyo Anayasso!...

— Ula Sadeddin, Ulaştırma-Bulaştırma Vakili iken bu çeşit gonuşmiydin. Lo gardaşım, Anayasso esgiden o çeşit yazmiydi de şincik mi bu çeşit yaziyi? Lo gardaşım, çaylar bulanmazsa sular durulmaz lâkırdisini Anayasso söyliy he mi? Demirel tahtından ensin de Sadeddin çıhsın diyi Anayasso he mi? Lo gardaşım, siz biribirinizi tahtından endireceksiiz diyerekten ve de biribirinizin ayağisinin altına garpuz gabuği goyacahsıız diyerekten, ahalinin suyuni bulandırmağa ne lüzumisi vor? Hâşâ huzurdan, sözüm mencilisten dışarı siyasetten içeri, atlar bi torba yem içün depişecek deyi, ara yerde ufah malların ezilmesine ne lüzumisi vor?

— Ahalinin ehtimadı galmadı Demirel'e, Hasso emmi! Millî iradenin demokratik hukuk düzeni içinde tezahürü...

— Lo gardaşım, ne söyliysin bu alafranka lâkırdıları... Adalat Partısı ahali gongırasında gonfırans çekmiş adam. Yer-gök, inim inim inlemiş «Demirel» deyi. Ahali ne yapacağini bilmiyi de, ahaliyenin fikrini siz mi biliysiiz? Bu ne biçim işdir, bu ne haldır, bu nassil durum vaziyetidir Sadeddiiiin?...

— Delegelerin beynini yıhamışlardı Hasso, beynini!

— Lo gardaşım, biz su bulamıyıh ki kirli esbabımizi yıhayah, siz gosgoca ahaliyenin beynini yıhamağdan bahsediysiz... Eeee, madema ki Demirel, Adalat Partı gonfıransında delegenlerin beynini yıhamag mümkinatını bulmiş, siz ne halt ediydiiz, siz de delegenlerin beynini yıhasaydıız, madema ki bu iş beyin yahamag ilen oliir...

— Doğru söylüysün emme Hasso, bizim sular kesilmişdi... Delegelerin beynini yıhamah niiirdeee?... Biz gendi elimizi, yüzümüzü yıhamag mümkinisini bulamirik... Demirel, bizden yana ahacah bütün suların vanalarını gapattı, anliy misin, Hasso emmi?...

— Lo gardaşım, sular kesik ise, şerbetinen yıhayaydıız... Anayasso şerbetinen beyin yıhamağa ruhsat vermiy mi ki?...

— Bütün şerbetleri Gayserili Fayzioğlu Turan doldurmuş depposuna Hasso emmi, anliy misin, ne gadar şerbet var ise Fayzioğli Duran dağıdıyi (dağıtıyor) arhadaşlarına...

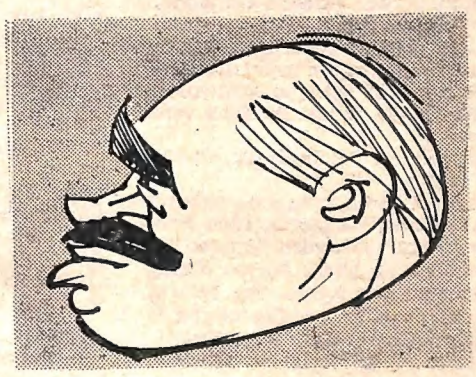

— Lo, eyi söyliysin, hoş söyliysin emme, kazoz da mi yoh idi? Zemzem suyu da mi yoh idi, gızılcıh şurubu da mi yoh idi?

— Gazozları Bölükbaşi Osman götirmiş... Zemzem suyunu da Millî Nizamat Partısı Başganı Profisör Necmeddin doldurmuş şişelere... Geriye galdı gızılcıh şurubu... Onu da İsmat Poşadan habarsız, Bülant Ecavit almış ki başgalarının beynini yıhaya... Bize bi şey galmadı ki Hasso emmi...

— Size de oturup halınıza ağlamah galmış lo gardaşım... Oturup datlı datlı ağlayın... Bi tas verin Bozbegli'nin eline... Siz ağladıhça tası gozünüze dutsun, sular boşuna ahmasın e mi? Soğna efendime diyem.. soğnası Alla kerim... Anniy misin Sadeddin efendi?...

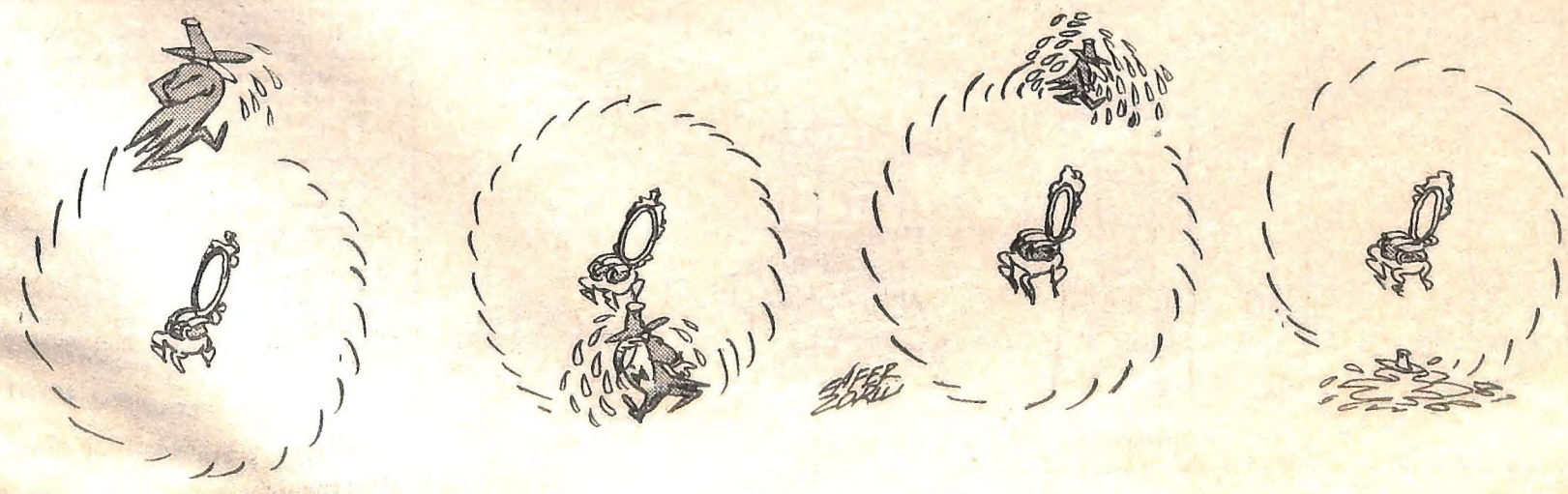

TUR!..

BİLEN KAZANIYOR

GÜLE GÜLE BİR OLDUK

— No. 5 —

Sevgili okurlarımız,

«BİLEN KAZANIYOR» yarışmasının konusu şudur: Her sayıda bir hikâye yayınlanacak ve bu hikâye ile ilgili bir soru sorulacaktır. Bu soruların cevaplarını okurlarımız vereceklerdir. Yarışmamız sekiz sayı sürecek ve her hafta bir hikâye bir de kupon yayınlanacaktır.

Yarışmaya katılmak isteyen okurlarımız:

1 — Hikâye ile ilgili sorunun cevabını bir kâğıda yazıp, «BİLEN KAZANIYOR» kuponu ile beraber aşağıdaki adrese göndereceklerdir:

AKBABA DERGİSİ YARIŞMA SERVİSİNE
DİVANYOLU — İSTANBUL

2 — Her doğru cevabın karşılığı 25 liradır. Okurlarımız, «BİLEN KAZANIYOR» yarışmasına bir sorunun cevabı ve bir kuponla katılabilecekleri gibi; sekiz hikâyenin cevabını sıra numarasına göre yazıp, sekiz kuponla birlikte de katılabilirler.

Böylece 25 liradan 200 liraya kadar kazanma şansları olur.

3 — Doğru cevap verenler arasında kura çekilecek; kura sonucu 25, 50, 75, 100, 125, 150, 175, 200 liralar kazanan okurlara ayrıca Akbaba Yayınlarından birer kitap da armağan edilecektir.

ADAM, gazeteyi katlayıp yere attıktan sonra:

— Hah haa! diye gülüverdi.

Yanında yatmakta olan karısı:

— Hoh hooo, dedi, ne var gene?

Adam duymadı bile karısını:

— Hah haaa! dedi yine.

Kadın, uykudan uyanmış olduğu için bayağı kızgın, ters ters baktı kocasının suratına:

— Hoh hooo, dedi. Söyle gülecek ne varmış, ben de güleyim!...

Bu kez adam, dişlerini göstererek:

— Hah hah haaaa! diye makaraları koyuverdi.

Kadın bayağı korkmaya başladı kocasının bu yersiz gülmesinden:

— Ne var Allahını seversen Hüsnü, neye gülüyorsun? dedi.

Adam, kasıklarını tutarak, gözlerinden yaşlar boşanırcasına gülüyordu. Arada bir duruyor, ama sonra hemen başlıyordu kahkaha atmaya...

— Hüsnü söylesene kuzum n'oldu?

Kadın, yerden gazeteyi aldı eline... Orta-Doğu'da olsun, Vietnam'da olsun kan gövdeyi götürüyor, Hindistan'da ve Afrika'nın bazı ülkelerinde de çocuklar açlıktan kırılıyorlar. Bundan başka bir haber daha vardı köşede:

«Ekmeğe ve dolmuş ücretlerine zam geldi.»

Araştırdı kadın, ama gazetenin hiç bir köşesinde, bir gülünç fıkra bulamadı. Tekrar acılı gözlerle baktı kocasına. Hüsnü, şimdi iki kat olmuş, bir karnını, bir kasıklarını tutarak gülüyor, bu gülüşe uygun olarak omuzları kalkıp kalkıp iniyordu.

— Sana su getireyim mi Hüsnü?

— Hah hah hah haaaaa!...

— Sana kahve yapayım mı? Şey, kahve yok ama, çay falan yapayım mı?

— Hah hah hah haaaaa!

O gece sahaba dek, ne Hüsnü efendinin, ne de karısının gözüne uyku girmedi. Hüsnü efendi kahkahalarla güldü, karısı kara kara düşündü. Sabahleyin çocuklar babalarının tuvaletten gelen kahkahalarını işitince, annelerinin yüzüne baktılar. Hele Hüsnü efendinin kaynanası:

— Yahu, bizim damat tuvalette ne buldu da böyle kahkahadan ortalığı yırtıyor? dedi.

Hiç cevap vermedi anne onlara. Hüsnü efendi, kasıklarını tuta tuta çıktı tuvaletten, yine kasıklarını tuta tuta elini yüzünü yıkadı, kasıklarını tuta tuta yüzünü sildi...

Zavallıcık, çayını bile içemedi doğru dürüst. Bardağı ağzına götürür götürmez püskürüverdi. Çocuklar da katıldılar bir anda babalarına. Onlar da kasıklarını tutarak kahkahalar attılar. Bir an dursalar bile, babalarına bakınca tekrar gülmeye başlıyorlardı. Öyle iştahlı, öyle candan gülüyordu ki babaları, sanki gözlerinin önünde bir sirk palyaçosu veya çok komik bir oyun vardı...

Karısı:

— Hüsnü, dedi, bak çocuklar senin yüzünden kahvaltı edemiyorlar, bırak gülmeyi Allahaşkına!...

Hüsnü efendi, daha çok gülmeye başladı.

— Vah vah, dedi kaynana, sen bir doktora git oğlum, doktora...

Hüsnü efendi evden çıktı. Sokakta da gülüyordu... Kendisine merhaba diyen Haydar bey de, biraz sonra gülmeye başladı. Ama, onun güldüğünü göremedi Hüsnü efendi. Bakkala uğradı, isteyemedi Birinci sigarasını... Bir eliyle kasığını tutarken, bir eliyle sigarayı gösterdi. Bakkal da başladı sigarayı uzattıktan sonra gülmeye... Dükkânda bir kız çocuğu vardı. Bakkal ve Hüsnü efendinin hallerine bakıp, o da gülmeye başladı... Katılacaktı Hüsnü efendi, zor çıktı dükkândan. Biraz daha çıkamazsa, katılıp orada kalacağını biliyordu.

Durağa geldiğinde otobüs hazırdı, hemen atladı otobüse kahkahaları atarak. Biletçiye gideceği yeri söylemedi, sadece parayı uzattı. Biletçi, paranın üzerini uzatırken Hüsnü efendiyle gözgöze geldi, ilk kez bir kıh dedi, ardından gülmeye başladı... Otobüs yürüdü... Hüsnü efendi ayakta, düşmesin diye iki kişi ıki yanından tutuyorlardı. Ama biraz sonra onlar da kahkahaya katılınca, Hüsnü efendiyi bırakıverdiler. Çömeldi Hüsnü efendi, başladı bu kez çömeldiği yerden kahkahaları patlatmaya... Bir anda otobüsün içi gülmeye başladı. Herkes gülüyordu, gazetesinden Türkiye'de her doğan kişinin dokuzbin lira borçlu olarak dünyaya geldiğini okuyan işçi, otomobil ve kamyon satış fiyatlarının serbest bırakıldığını okuyan bir nakliyeci, işletme vergisinin yürürlüğe girdiğini okuyan bir esnaf... Hepsi gülüyorlardı, genç kızlar, yaşlı kadınlar, çocuklar, öğrenciler...

Bir ara şoför de gülmeye başladı... Adam, bir eliyle kasığını tuttuğu için, tek eliyle idare ediyordu direksiyonu. Bazı yokuş yerlerde gülmekten vitese takmayı unutuyor, araba inim inim inliyordu... Hattâ bir ara, gülmekten fren yapmayı da unutunca özel arabanın birine arkadan küt diye vuruverdi... Özel arabanın sahibi, hışımla çıktı arabasından, ama otobüs şoförünün yanına varınca, o da makaraları koyuverdi... Kaza yerine biriken millet, onlar da gülmeye başladılar... Trafik polisi geldi, o da bastı kahkahayı... Otobüs yürüdü, ama hâlâ, arkada kalan kalabalık da, otobüsün içi de gülüyordu. Hele trafik polisi, gülmekten motosikletine binemeyip iki büklüm oracıkta kaldı...

Hüsnü efendi, ineceği durağa varınca, son bir kez daha çok uzun kahkahalarla güldükten sonra otobüsten indi, dairesinin merdivenlerini tırmanmaya başladı... Odasına girdi, arkadaşlarını gülmekten yerlere kapanmış buldu... Hele içlerinden Şişman Hayri efendi, bir taraftan terini siliyor, bir taraftan da kasıklarını tutuyor, güldükçe şiş göbeği hop hop oynuyordu. Arkadaşlarından iki tanesi, masasına kapanmış bulunan Şakir efendinin başındaydılar. Hem gülüyorlar, hem de bir taraftan ona kolonya falan koklatıyorlardı. Ama Şakir efendi bir ara kendine gelir gibi oluyor, fakat, gözleri arkadaşlarına takılınca kapıp koyuveriyordu kendini. O zaman, o iki kişi tekrar Şakir efendiye kolonya koklatıyorlardı...

Bir ara, odacıyla, nüfus dairesinden amonyak istemeyi düşündülerse de, hiç kimse gülmekten odacıyı çağırıp bu işi buyuramadı. Zaten odacı da ortada yoktu ki. Tapu Müdürlüğünün odacısıyla bir olmuşlar, eski tuvaletin içine geçerek kahkahaları patlatıyorlardı...

Dairenin müdürü Şaban bey, Gelir Müdürüyle, Özel İdare Müdürünün kolları arasında girdi içeriye. Adamcağızlar müdürü masasına oturttuktan sonra, şöyle derin bir nefes alıp kahkahaları koyuverdiler. Gelir Müdürü, dizlerine vura vura gülüyor, Özel İdare Müdürü de karnına vura vura gülüyordu. Bu kez o iki kişi müdürlerinin yanına koştular, kolonya koklattılar. Ama müdür, daha gözlerini açar açmaz öyle bir kahkaha savurdu ki, belki de hükûmet konağının tâ en alt katından duyuldu...

Bir vatandaş girdi içeriye, sırıtarak:

— Efendim, Gelir Müdürü buradaymış, dedi.

Dedi ama, evrakını uzatamadı ki... Bastırdı evrakını karnına, kahkahalarla gülmeye başladı.

Hüsnü efendi kendisine iyi bir yer bulmuştu. Sandalyesindeki minderini masasının yanına koymuş, sırtını da masaya dayamış, basıyordu kahkahaları...

Güldüler, hep güldüler... Öğleyin paydos zili çaldığında hâlâ gülüyorlardı...

Hüsnü efendi, bacakları titreye titreye indi merdivenlerden... Gülüyordu ama, yine gülüyordu... Otobüse bindi, otobüs de gülüyordu... Eve geldi, ev gülüyordu... Karısı, kaynanası, çocuklar, tümü gülüyorlardı... Kahkahadan çınlıyordu mahalle...

Muzaffer İZGÜ

SORU : Bu adamlar niçin gülüyorlar?

— Gecekondu yapılması önlenemiyor. —

Yazılı

YELPAZE

REFİK ERDURAN

ŞİMŞİR ÜSTÜNE!..

AKIL yaşta değil, baştaymış. Pekâlâ. Öyledir diyelim... Ya akılsızlık?

Yaşta mı, başta mı?

Son zamanlarda bu acayip soru sık sık kurcalamakta aklımı. Çünkü efendim, başımda bir hal var:

Tepemde saç seyrekleşiyor.

Gülmeyin. Asıl derdim o değil.

Asıl derdim, bu hal dolayısiyle kafama yerleşen bir başka soru:

— Acaba aklım da mı seyrekleşmekte?

Mümkün olsa da, insanları alçakgönüllü görünme kaygılarından falan sıyırıp her birine «Siz akıllı mısınız?» diye sorabilsek, eminim hemen hepsi gözlerini kırpmadan «Evet» derler.

Ne yalan söyleyeyim, bendeniz de istisna değilim bu konuda. Kendimi genellikle akıllı sayarım.

Daha doğrusu, sayardım.

İstanbul'un Caddebostan semtinin Şaşkınbakkal yokuşundaki bir berber yurtdaşım geçen Nisan ayı başlarında bir öğle üstü mahvetti kendi aklıma o rahatça güvenimi.

Bilirsiniz, berberlerin âdetidir: saç traşı bittikten sonra başınızın arkasını da görebilmeniz için ayna tutarlar.

(Neye yarar sanki? Traş bittikten sonra...)

Allah sizi inandırsın, görünüşüne fazlaca meraklı, kasıntı, yakışıklı yahut şıklıkta zerrece iddialı bir kişi değilimdir. Hattâ o biçim özentiler yüzünden aynalarla flört edenlere eskiden beri çok içerlerim.

Berberlerin traş sonrası aynalarına da hiçbir zaman dikkatle bakmaz, ayıp olmasın diye şöyle bir göz atıp «Hım, iyi olmuş, eyvallah» kabilinden bir mırıltıyla geçiştirirdim.

Gelgelelim o Nisan günü güneş pırıl pırıldı. Mübarek berber «Sıhhatler olsun» dediğinde başımı gazeteden kaldırıp aynaya bakınca ne göreyim? Kaderin bir optik cilvesiyle, dışarıdan içeriye vuran güneş ışınları berberin elindeki aynadan yansıyıp tepemde toplanmamış mı!

Ve seyrekleşmiş saçlar arasından bembeyaz baş derisi gümrük projektörüne yakalanmış kaçak mal gibi sırıtıyor...

İlk tepkim şu oldu:

— Eyvah, herkes gördü durumu!

Oysa dükkânda benden başka müşteri yoktu ve öteki kalfalar kendi âlemlerinde idiler.

Apar topar parayı ödeyip çıktım. Dışarıya adım atar atmaz da ilk yaptığım ne oldu, biliyor musunuz:

«Üst katlardan tepemi seyreden var mı?» diye yukarıya bakmak.

İşte o gün, bugün, yerleşti bu hal.

Lokantaya mı girdim? İlle sırtımı duvara verip bir köşeye oturacağım!

Otomobilin arkasında oturuyorum da bir başka vasıta geriden fazlaca mı yaklaştı? Hooop, tepemi gizlemek için aşağı doğru kaymalıyım usulca!

Grup halinde bir merdivenden mi inilecek? En son ben inmeliyim!

Bu yüzden kapı önlerinde çoluk çocuğa yol verir oldum.

Geceleri yüzükoyun uyuyamıyorum.

Neredeyse sokakta yürürken uçak geçse sırtüstü yere uzanacağım!

Hastalık ilerledikçe ilerlemiş, farketmemişim. Bereket versin birkaç gün önce bir şey oldu da aklımın hiç değilse bir kısmı başıma geldi.

Belâlı bir kavşakta karşı kaldırıma geçmeye çalışıyordum. Durmadan hızla akan araç dizilerinin ilk ikisini atlatıp orta yerlere gelmiştim ki bir otomobilin içinde tanıdık yüzler gördüm. Yürümeye devam etseydim onlara sırtımı dönmek zorunda kalacaktım.

«Ve tepemdeki açıklığı göreceklerdi» diye düşündüğümü hatırlamıyorum ama aklımın bir köşesinden o düşünce fırttadak geçmiş olmalı; yediğim herzeyi başka türlü açıklamaya imkân yok.

Göz ucuyla top görmüş kaleci gibi bir refleks sıçrayışıyla kendimi tekrar kaldırıma attım. Ama o arada bir otobüsün şoförü ustaca direksiyon kırmasaydı belki de gol olurdu.

Ne enayilik, değil mi?

Dünyadan böyle gidenin taşına «Tepesinin görünmemesi için takkeyle gömülmüştür» yazmalı...

Size bunu niye anlattım?

Canım, dost değil miyiz? Dertleşmek, sohbet etmek için...

Ama ille kıssadan hisse istiyorsanız onu da söyleyeyim.

Kişisel olduğu kadar ulusal bir özellik sayıyorum üstüme âriz olan bu hali. Yâni galiba illeti ben biraz da bizim toplumdan kaptım.

Türkiye'de irili ufaklı felâketler biribirini kovalamakta; üzülecek, utanılacak şeyler olmakta sık sık.

Bakıyorum, kamuoyumuz olayların kendinden çok «elâleme nasıl göründüğümüz», «küçük düştüğümüz», «alaya alındığımız» falan gibi konularla uğraşmakta.

Sınırlarımızda tehlikeli işler mi dönüyor?

— Aman, falan tarzda davranırsak korkmuş mu sayılırız? Tersini yaparsak ayıp mı etmiş oluruz?

«Mantık açısından çıkarımız neyi gerektiriyor?» diye soran yok pek.

Ne bileyim, Bulgaristan'dan kredi almamız mı söz konusu oldu?

— Vay efendim, bize yakışır mı? Bu hale mi düşecektik?

Yahu, bırakın Bulgaristan'ı, en geri Amazon kabilesinden iyi şartlı iş teklifi alsa Amerika şıppadak kabul eder! Ticaret şartlarının caka konusu haline getirildiğini ben yalnız bizde gördüm.

Koleraya varıncaya kadar aynı hikâye.

— Eyvah, rezil olduk! Sınırlar kapatıldı, küçük düştük! Bütün geriliğimiz meydana çıktı!

Sağlığımızı bırakmış, fiyakamızla uğraşıyoruz daha çok.

Hadi ben iyice kelleşirsem sonunda belki kafama bir peruk alıp rahatlarım.

Ama milletçe dertlerimizi çözümleyemez, fiyaka düşkünlüğünden de kurtulamazsak ne halteder iz?

Toplumlar için peruk satılmıyor ki!

Refik ERDURAN

Etiketsiz ve pazarlıklı satışlar devam ediyor. — Gazeteler —

Yazısız

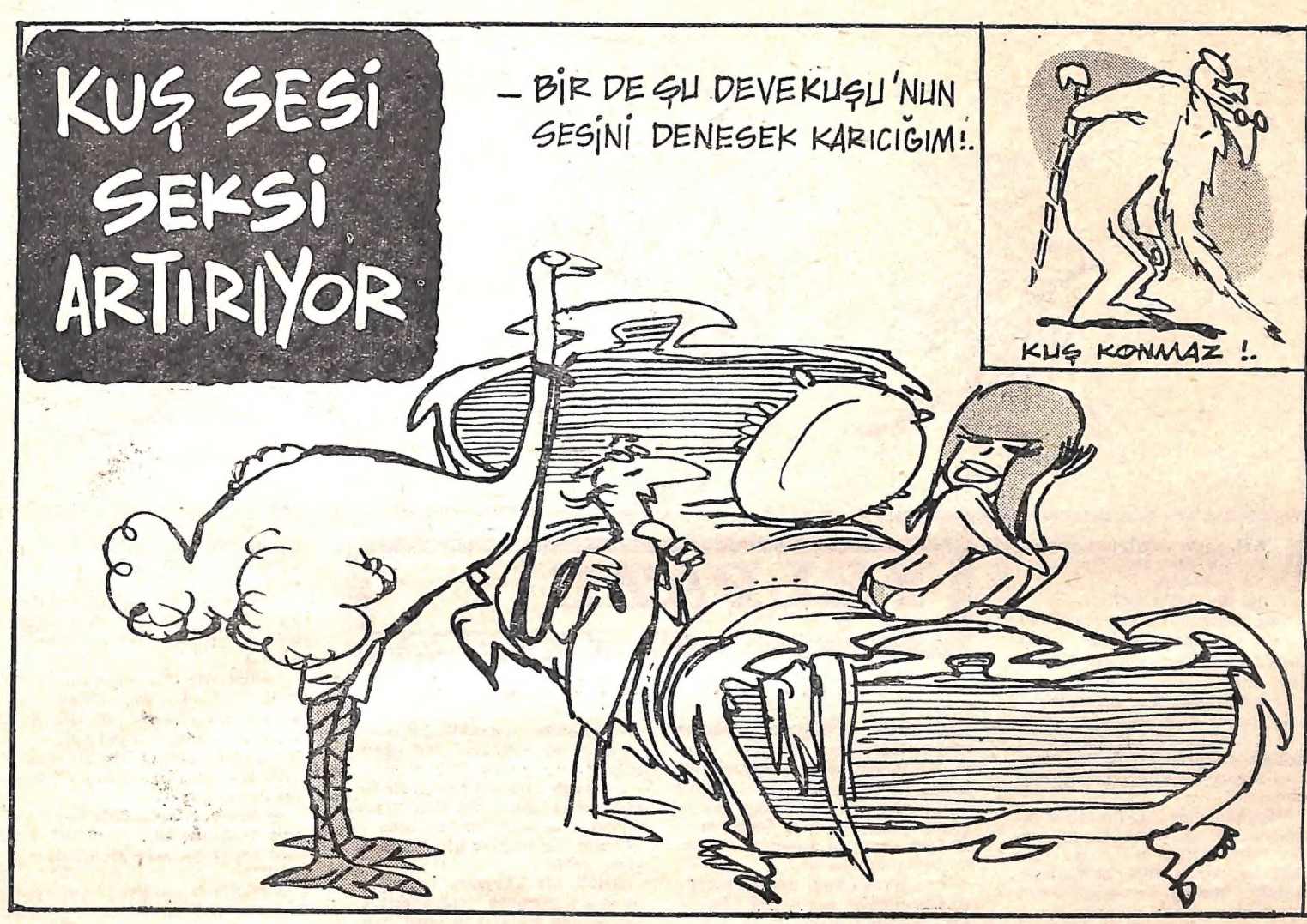

İstanbul'un Kuşdili semtinden A. K. adında bir okuyucumuz kendinde gördüğü bir halsizlik durumu üzerine doktora başvurduğunu ve doktorun kendisine A, B, C, D vitaminleri tavsiye ettiğini söylüyor. Önce, bu tavsiyenin doğru olup olmadığını bizden soran okuyucumuz, mektubunda, eczanelerde vitamin bulamamaktan da şikâyet ediyor ve eczane eczane dolaşırken yorgunluğunun bir misli daha arttığını ifade ediyor.

CEVAP: Vitaminlerinizi daima toptan mübayaa etmek ve depolamak gerektir. Bu nasıl olur?... Söyleyelim. Dargelirli bir vatandaş olduğunuza göre toptan mübayaa ve depolama gibi fiillerin yabancısı olabilirsiniz.

Efendim, hali vakti yerinde vatandaşlarımız vitaminlerini mebzul miktarda ve zahmetsizce tabiatın kucağından tedarik etmektedirler. Meselâ yazın denize girip sonra da kuma serilmek suretiyle dünyanın vitaminini zevkü sefa içinde, toptan ve bedava olarak almaktadırlar. Tabii depolama da bu sırada olmaktadır. Sizler gibi yazın işten, güçten, binbir dertten ve yol parası zorlukları yüzünden denize gidemeyenler ise, arzettiğiniz üzere, kışın eczane eczane dolaşarak vitamin avına çıkarlar, hem fevkalâde sinir olurlar hem de vitaminden alacakları enerjiyi peşinen harcamış olurlar. Vitamini kutulardan değil tabiattan almaya çalışınız. Bunu da kış gelince vitamin arayarak değil, hayatınızın baharında ilk işinize girerken sosyal haklarınızı iyice arayıp araştırmak suretiyle elde edebilirsiniz. Netice olarak tavsiyem, vitaminin hap şeklinde olanını değil de hak şeklinde olanını arayın. Daha iyidir.

* * *

Şimdi de İstanbul'un Üsküdar semtinden bir okuyucumuzun dediklerine bir göz atalım. Sözü geçen vatandaş, İstanbul'da suların gittikçe daha fazla klorlanması yüzünden suyun ağır bir hal aldığını, bu durumda ne yapmak gerektiğini soruyor.

CEVAP: Evet, sularımız, malûm nâhoş hâdiseler dolayısiyle klorlanmış bulunuyor. Zaten renginden de belli oluyor. Beyazın da beyazı var, adı klorlu terkos beyazı diyebileceğimiz bir beyazlığa bürünmüştür sularımız.

Ağırlığına gelince... Haklısınız, ağza alınması güç bir ilâç haline gelmiştir. Onun için suyu —ölmemeyi temin edecek kadar— yemeklerden önce bir ve yemeklerden sonra üç kaşık olmak üzere dört kaşık kadar içiniz. Daha fazlası için bir şey diyemem, mideniz bakımından sorumluluk kabul etmem. Size yardımcı olabilmek için şöyle bir örnek vereyim; Sıhhî mülâhazalarla içmelere gittiğiniz olmuştur her halde... Hani, suyu, ağzınızı burnunuzu buruşturarak içtiğiniz içmeler! İşte tıpkı oradaki gibi yapınız, yüz buruşturmaktan ötürü yüzünüzde hasıl olacak çizgiler ve kırışıklıklar da caba tabii. Gördünüz mü kolera bizlere nelere malolacak! Yüzlerimizi buruşturup çirkinleştirecek! Hepimize geçmiş olsun... Size de iyi içmeler!

* * *

Bostancı'dan bir emekli şöyle sesleniyor: Ben bir emekli vatandaşım. Belki yaş icabı, belki de naturam gereği gözlerim zayıftır. Takriben 30 yıldır gözlük kullanırım. 2-3 yılda bir doktoruma gidip gözlerimi muntazaman muayene ettiririm ve çok şükür her se-

Dokto
diyo

Sirkeci'deki uygunsuz kadınlar toplanıyor. — Gazeteler —

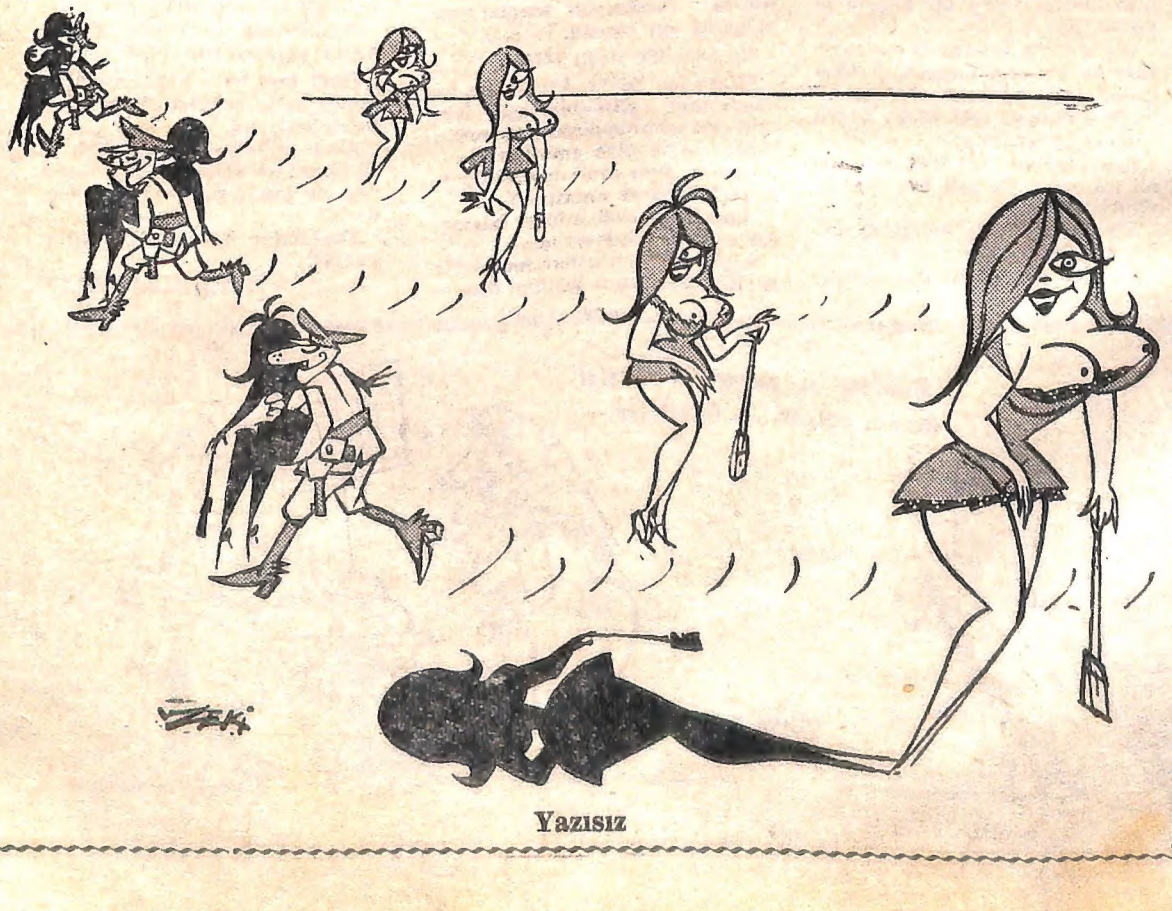

Yazısız

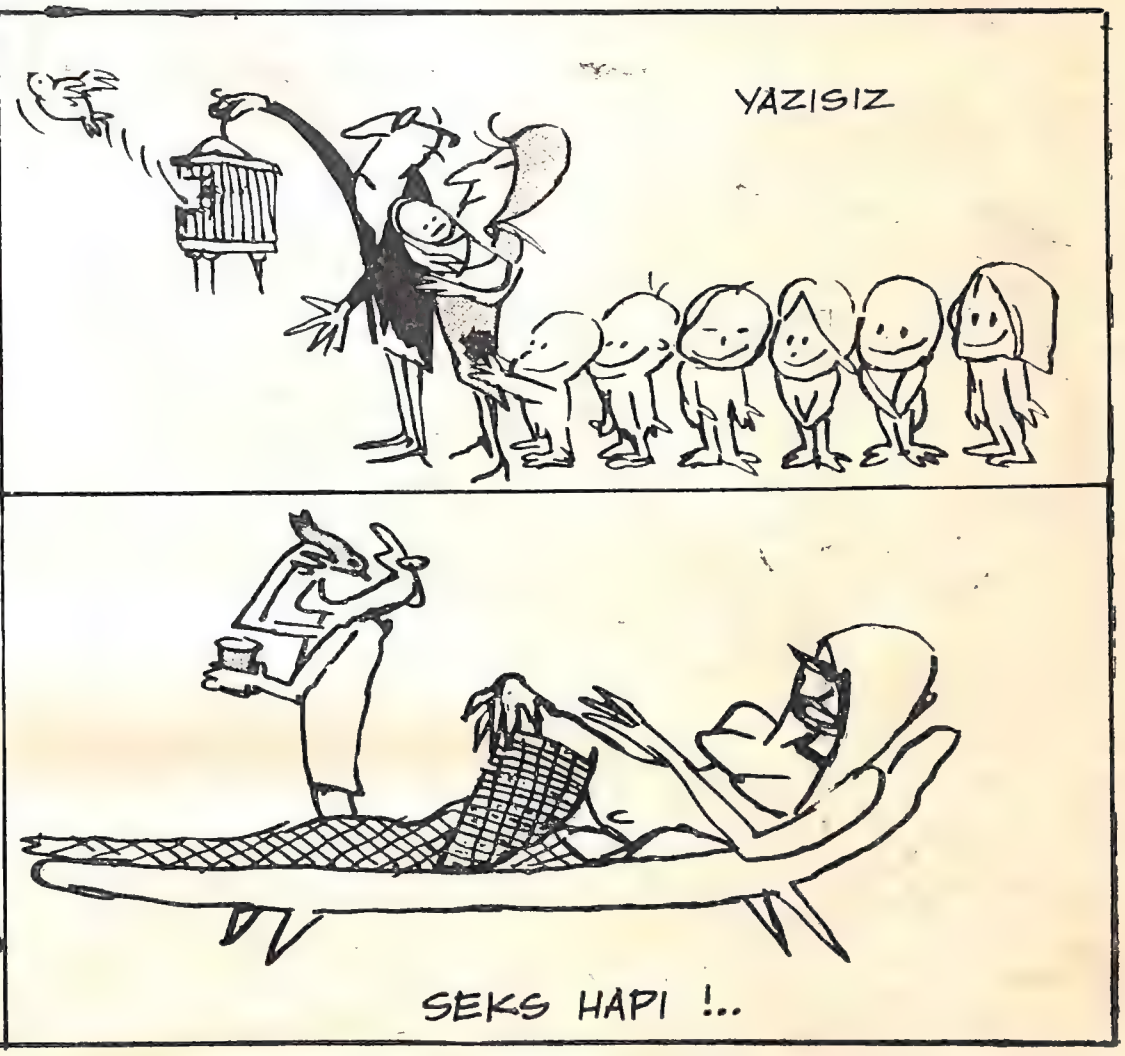

yi normal görmekteyim. Fakat üç şey var ki, bunlar, beni çok şaşırtıyor ve görüşümden şüphe ettiriyor. Bunlardan biri yumurtalarımız, ikincisi ekmeklerimiz, üçüncüsü de politikacılarımız. Bu bahsettiklerimin her üçünü de her geçen gün küçülmüş görüyorum. Bir an için kendimden şüphe ediyorum, fakat sonradan hemen toparlanıyor ve kendi kendime şu muhakemeyi yürütüyorum: Her şeyi eskisi gibi aynı ebatta ve yapıda görebildiğime göre demek ki hatâ ne bende ne de gözlüktedir; hatânın kökü dışarıdadır. Lûtfen beni bu konuda aydınlatır mısınız?

CEVAP: Efendim siz endişelenmeyin, gözlüklerinizde ve sizde hatâ yoktur. Ekmeklerimiz, gerçekten, insanı bir gün önce gördüğünden şüphe ettirecek kadar gramajdan düşmektedir Politikacı da öyle. Onu da küçük görmekte haklısınız, çünkü her geçen gün, kendileri, ağırlıklarını biraz daha kaybediyorlar. Yumurtaya gelince... Doğrusu, bu, benim şahsen akıl erdiremediğim bir konudur. Kim yer bu dünyada büyük yumurtaları anlamam. Yumurtanın ne maksisini, ne midisini bulabiliyorum, piyasanın neresinde arama, araştırma yaparsam yapayım sadece mini-yumurta bulmaktayım. Nitekim, rafadan yumurtamı koymak için 25 yıl önce aldığım kabın içinde bugünkü yumurta topaç gibi dönmektedir. Yumurtaların gittikçe küçülmesi bir yana, tavuk yumurtadan çıktığına göre, tavuk neslinin küçülmesinden korkmaktayım. İnsan neslinin besininin bir kısmı da tavuktan çıktığına göre, bu durumun, insan neslinin de küçülmesine sebep olmasından korkmaktayım. Fakat yumurta ile ekmeğin küçülmesi olayı politikacının küçülmesi ve ağırlığını kaybetmesi kadar önemli değildir. Asıl önemli olan ve üzerinde durulması gereken politikacının durumudur. O küçülürse, temsil ettiği nesil de küçülür çünkü...

* * *

Düzce'den bir vatandaşımız da mektubunda şöyle diyor: «Sayın Sağlık Bakanımız Vedat Âli Özkan kolera dolayısiyle yaptığı sayısız uyarmalardan birinde ydrttaşların ağızlarına sahip olmaları lâzım geldiğini, çünkü mikrobun havadan değil ancak temasla geçtiğini ifade buyurmuş. Siz bu konuda ne dersiniz?

CEVAP: Sayın Bakanımızın dedikleri doğrudur, ancak bir şartla... Sinekler olmasa! Fakat sinek maalesef vardır, hem de çok vardır. Sineği ne yapmalı?... Hele boş bulunduğunuz bir an, sinek, konma yeri olarak ağzınızın kenarını falan seçerse! Maalesef memleketimizde, diğer Batı ülkelerindeki durumun tersine, adam başına çok düşen sineklerimiz öyle pervasız olmuşlardır ki, sadece ağzı açık uyuyan vatandaşlarımızın ağzına değil, bir hayli uyanık vatandaşlarımızın ağzının kenarına bile konmaktadırlar. Maalesef artık, vatandaş, kendi ağzının sahibi olamamakta ve ağızlara bir gecekonducu inadıyla konan sinekler sahip olmaktadırlar. Hükümetimiz gerekli temizlik hareketine girişip bu fuzulî işgal durumunu kaldırmazsa, vatandaşlarımız daha uzun zaman ağızlarına sahip olamıyacaklardır.

Şimdilik hoşça kalın...

Reşit AŞÇIOĞLU

Âşıklar Bayramında ozanlar yarıştı. — Gazeteler —

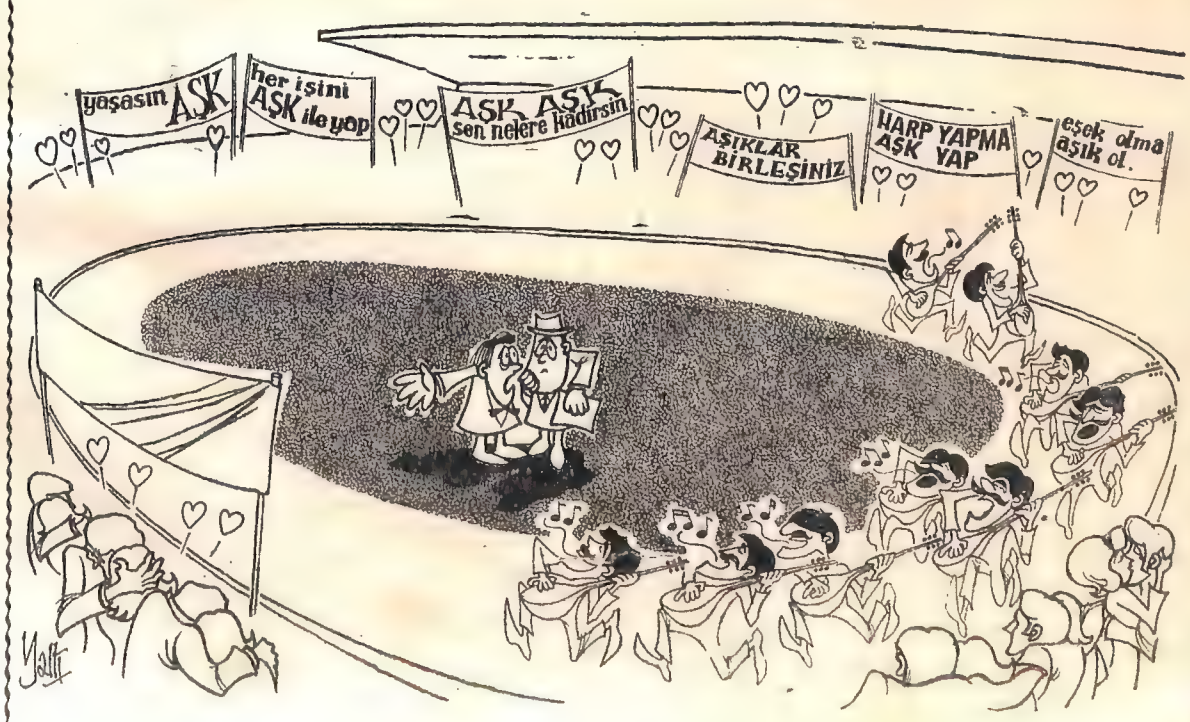

— Biz bu bayramı düzenlerken bazı noktaları iyi açıklayamamışız galiba!..

Süleyman Demirel yine parti başkanı seçildi.
— Gazeteler —

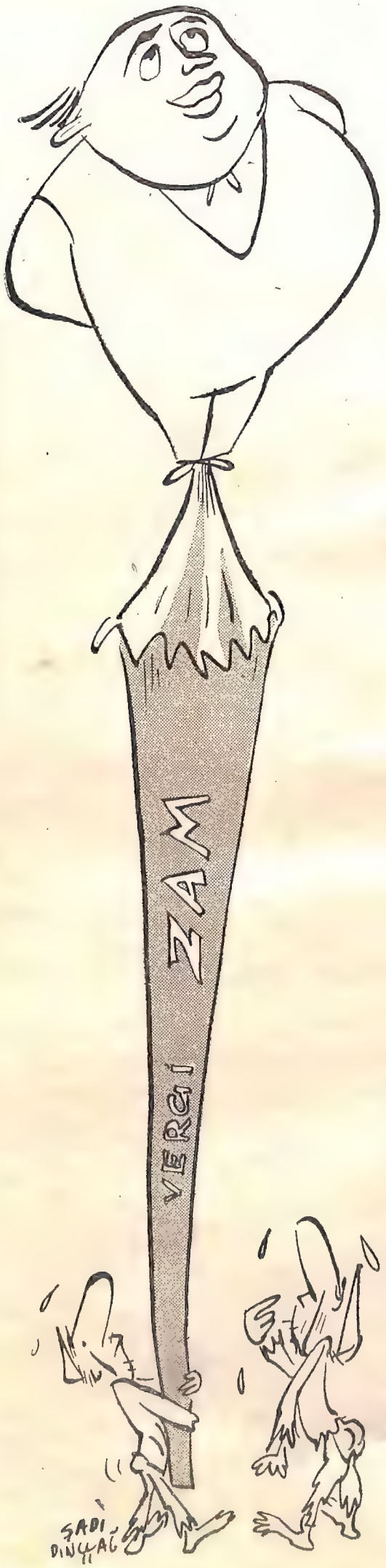

«Yüksel ki yerin bu yer değildir!»

7 gün

PAZARTESİ

İçinde bulunduğumuz mübarek ayın yarısını aştığımız şu günlerde sadece bu haftaya mahsus olmak üzere haydi tokmağı elimize alalım, davula güm güm vurarak her fıkramızın başına bir ramazan mânisi oturtalım:

Ali, Veli, Hasan, Musa
Meclis dolmuş tıka basa
Maşallah göbekler maksi
Azıcık akıllar kısa!

* * *

Alışkanlık

Meclis Başkanlığı seçimi dendi mi, öyle bir turla, üç turla, beş turla bitmeyeceğini hemen hepimiz biliriz. Turlar çoğaldıkça adayların sabrı azalır; sabırlar azaldıkça oylamaya katılanlar azalır; sonunda rica minnet rakipler adaylıktan çekilir, partinin desteklediği kişi seçimi kazanır.

Bu yılki seçim öncekilerden epey değişik oldu. Meclis çoğunluğunu elinde bulunduran AP. üç aday gösteriyor, AP'li üyeler bırakın adaylığı, parlâmentoyla ilişkisi olmayanlara oy veriyor. İşte turlardan birinin sonucu: Adaylar: Ok, Eroğan, Erdem.

Pusuladan çıkan isimler: Şevket Demirel, Nazmiye Demirel, Hacı Ali Demirel, Şellefyan!

Aman baylar, oy kullanmadan önce lûtfen konuyu inceleyin biraz.

Lisans, permi, kredi verilecek kimseleri tesbit etmiyorsunuz; bu devrenin Meclis Başkanını seçiyorsunuz!

SALI

İşte yüklendik davulu
Görmedik malın bolunu
Şu vergiler sersem etti
Kaybettik evin yolunu!

* * *

Yarısına razıyız

Henüz koleranın izleri tamamen silinmeden, yeni bir haber ortalığı karıştırıverdi: «Sağmalcılar'da Tifo ve Para-Tifo salgını başladı!»

İlgililer yalanlıyor, Sağmalcılar Belediye Başkanıyla doktorlar ısrarla «Var» diyor.

Burada kimseyi yerecek değiliz. Bakanlık ilâçsız, «Yangın, sel, salgın hastalık gibi âfetler takdir-i ilâhidir» demek zorunda kalan hükûmet, çaresiz. Öte yanda günden güne devleşen iki teşhis: PARA-KOLERA; PARA-TİFO!

Vah garip semt vah!... Vah zavallı halk, vah!

Ne diyelim... Şu mübarek ramazan yüzü hürmetine hastalığın «Kolera ile Tifo» su gider, Sağmalcılar'da sadece «PARA» sı kalır inşallah!

ÇARŞAMBA

Elde üç beş kuruş vardı
Onu da zam, vergi aldı
Gömleği rehin bıraktık
Pantalon icrada kaldı!

* * *

Karıştırıverir işte

Unutkanların başında en fazla dargelirli vatandaşların geldiğini söyleyen İETT. nin Kayıp Eşya Bürosundaki görevli, hemen ardından şu açıklamayı yapmış: «Son bir ay içinde unutulan eşya oranı, diğer aylara göre yüzde elli artmıştır.»

Aman canım, unutma mı denir ona? Bal gibi fukara alışkanlığı... Ömrü boyunca bir kerecik olsun peşin para karşılığında bir şey alamamış insandan başka ne beklenir?

Bir şeye sahip olabilmek için başka bir şeyini elden çıkara çıkara bu hale geldi demek.

Otobüste bile uzatılan bileti alıyor, dalgınlıkla eşyasını rehin olarak bırakıyor!

PERŞEMBE

Mantık sırttan bıçaklandı
Mertler, dürüstler saklandı
Silâh taşımak serbest
Hür düşünce yasaklandı!

* * *

Ne hikmettir?

Altın Koza Yarışmasından sonra sık sık sözü edilen Umut, günün gazetelerine manşet olmuş:

«Umut yasaklandı!»

Allah Allaaah! Politikacının deyişiyle, çıkardıkları yasaların işleyişi biribirine hiç uymuyor nedense.

Her gittikleri yerde «Umutsuzluğa kapılmayalım» derler, tam iyimser bir havaya gireceğimiz sırada tutar «Umut»u yasak ederler!

CUMA

Davula vurdum tokmağı
Kayboldu margarin yağı
İstif, stok zengin oldu
Memleketin en ahmağı!

* * *

Kendi düşen...

Tam beş yıl Çince okuyan Dil ve Tarih - Coğrafya mezunu genç işsiz kalınca sandığı kaptığı gibi ayakkabı boyacılığına başlamış.

Olağandır. Ülkemizde kimbilir buna benzer daha ne mezunlar vardır...

Kabahat kendilerinin.

Beş yılını Çince ile geçireceğine, iki yıl daha dişini sıkıp bütün dikkatini Türkçeye verseydi eğer; kuşaklar arasında tercümanlık yapsa lâmı cimi yok olurdu milyoner!

Biliyorum, Çinceyi beş yılda öğrenirken, ana dili olan Türkçeye yedi yıl ayırmamızın nedenini merak edenler vardır içinizde...

Eee, ne de olsa kolaydır Çince. Ama her neslin bir Türkçesi vardır Türk diline gelince!

Kendi söylediğini anlamayan bir toplum, senin Çince sözlerini nasıl anlasın?

Tüh, gâvur etmişsin koskoca beş yılını!

CUMARTESİ

Konduyu kurduk bayıra
Yoramadık hiç hayıra
Kelleyi gizledik amma
Mideyi Tanrı kayıra!..

* * *

İşin iş Memet efendi

Gazetenin günler süren süper başlığı: «Memurun eline geçecek maaşı kuruşu kuruşuna hesap ettirdik.»

Haydi yine işin iş memur Memet efendi.

Bak, çağ değişti, devran döndü; daha önemlisi liranın otuzdört kuruşa düştüğü bugünlerde, senin eline geçene de «Maaş» dendi!

Üstelik hesaplamaya kendi akılları da ermemiş, bu işi elektronik araçlı güçlü bir ekibe vermiş.

Bundan böyle sen de geçim sıkıntısından dert yanarsan, pes doğrusu.

PAZAR

Kiminin önünde kazan
Kimi bulup yiyor bazan
Kimi için farketmiyor
Yılın her günü ramazan.

* * *

Belki...

Fotoğraflarla süslü, sayfa boyu bir haber: «Milletvekili olamayınca, palyaço oldu.»

Kader bu, karşı gelinmez. Neleri vardır ki, palyaço olamayınca belki politikacı olmuştur, gerçek niyetleri bilinmez.

Vedat SAYGEL

Selâhattin'in lâmbası

21

Yazan:
SUAVİ SÜALP
Çizen:
SEMİH BALCIOĞLU

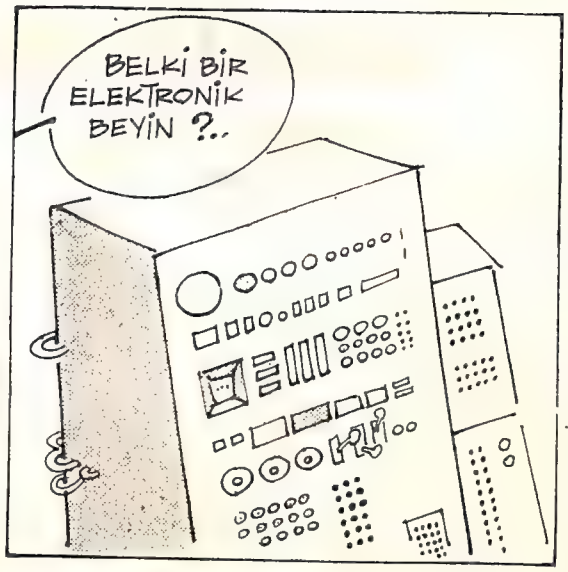

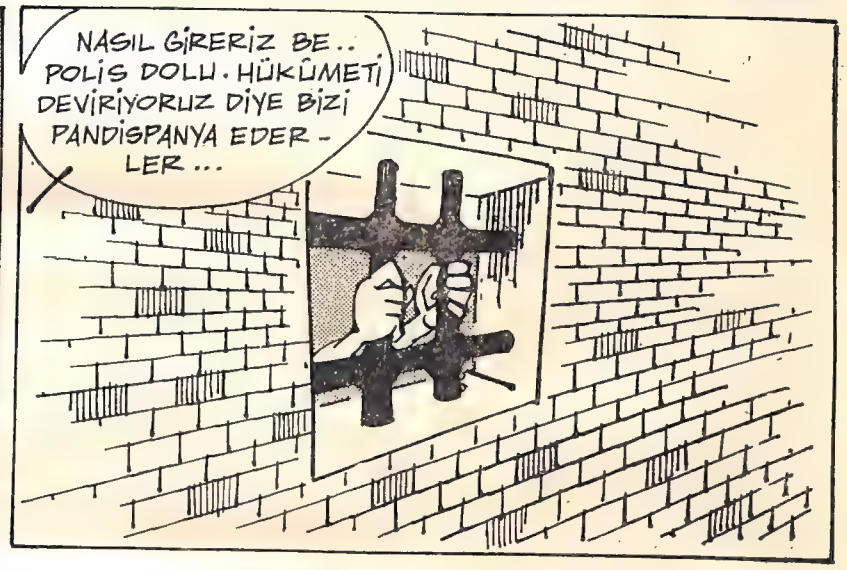

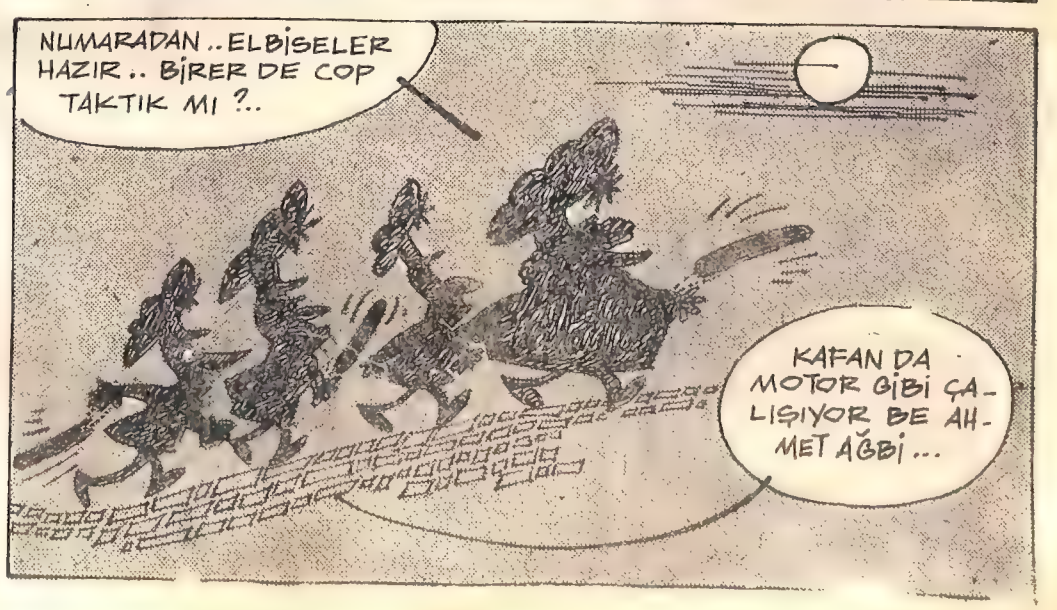

BAKKALA borcu yığıp, bakkal tarafından mahallede bir güzel rezil edildikten sonra, kasap ardım sıra satırla koşturduktan sonra, hele hele ev sahibi tüm eşyalarımızı kapının önüne yığdıktan sonra, artık kararımı verdim. Dışarı yığılmış sandık sepetlerden bir tanesinin üzerine çıkarak:

— Yavrularım ve de sevgili karıcığım, dedim. Görüyorsunuz ki, bizim, uygar insanlar gibi yaşamamıza imkân kalmadı. Onun için yaşantımızda bir reform yaparak, başka türlü yaşamamız şart... Şu cebimdeki on lirayla, bir at arabası tutup, tüm eşyaları Bitpazarı'nda okuttuktan sonra, yeni yaşantımıza başlayacağız. Yeni yaşantımız, hepimiz için kutlu ve mutlu olsun!...

Dört çocuğum, hiçbiri bir şeyler sormadılar ama, karım:

— Nasıl olacak bu yaşantımız? dedi.

— Mutlu bir yaşantı olacak karıcığım. Et derdi yok, ekmek derdi yok, yemek derdi yok, bulaşık derdi yok, ev kirası yok, işletme vergisi yok...

— Galiba hepimizi toptan denize atacaksın?

— O nasıl söz karıcığım? Bir baba olarak görevim, sizleri yok etmek değil, yaşatmaktır... Yürüyün!...

— Eşyalar?

— Sahi eşyalar... Ben bir araba bulup geleyim.

Koştum gittim, bir araba buldum geldim. Yükledik eşyaları, ver elini Bitpazarı...

Karım:

— Ama o tencere, dedikçe ben:

— Artık gereği kalmadı karıcığım.

Kızım:

— Ama o okul çantam, dedikçe, ben:

— Gereği kalmadı kızım.

— Babacığım o iç çamaşırlarım...

— Gereği kalmadı oğlum...

— Babacığım ayakkabılarım...

— Gereği yok evlâdım, diyordum...

Bitpazarı'ndan elimize üç beş kuruş verdiler.

— Haydin bakalım yavrularım, şimdi şu dükkâna!...

Dükkâna girdik:

— Pis, kirli elbiseler istiyoruz. Bana bir pantalon, dedim.

Eskici, pis bir pantalon çıkardı. Üstüme giydim, tamam...

— Var mı bir makas?

— Var...

Aldım makası, pantalonun tam dizinin üstünden zikzaklı zikzaklı kestim.

— Pekiyi eskici, sen şu benim pantalona ne vereceksin?

— Yirmi lira vereyim...

— Oldu...

Çıkardım iki oğlumun üzerlerinden pantalonlarını. Eskiciye:

— Ver bakalım çocuklara göre iki pis pantalon! dedim.

Giydirdim çocuklara. Birer zikzaklı makas da onlara...

— Çocukların üstünden çıkan şu iki pantalona ne vereceksin eskici?

— İkisine onbeş vereyim...

— Oldu. Haydi bakalım kızlarım, siz de şu perdenin arkasında soyunun.

Eskiciye döndüm:

— Var mı şöyle dallı güllü, bol bolamalı elbiselerin?

— Var, dedi.

— Çıkar bakalım.

Eskiciden aldığım elbiseleri uzattım kızlarıma:

— Giyinin bakalım kızlarım!...

Eskiciye döndüm:

— Şu kızlarımın üstünden çıkan iki elbiseye ne verirsin?

— On kâat...

— Oldu... Haydi karıcığım, sıra sende, gir ve soyun!...

— Ben de mi?

— Evet, sen de. Eskici kardeşim, şöyle renkli yatak çarşafı gibi bir şeyin var mı?

— Var, pike var...

— Oldu... Ver...

Karıma uzattım:

— Karıcığım, şuna şu makasla üç tane delik aç, birinden kafanı çıkar, ikisinden de kollarını... Eskici kardeşim, ne verirsin şu bizim hanımın entarisine?

— Pikenin yerine sayarım...

— Oldu... Diğer borcumuz?

— Yirmi lira... Ama ben size borçlu kalıyorum...

Takas tukas, biz adamdan üç beş kuruş alıp çıktık eskici dükkânından.

— Evet yavrularım... Şimdi gelin bakalım şu yolun kenarına, biraz toz bulalım...

Tozu bulduk...

— Sürün yavrularım kafanıza... Sürün sürün, saçlarınıza da çocuklar. Sen de karıcığım!... Çünkü, görüp göreceğiniz son banyodur bu... Eveeet, şimdi çeşme başına... Yürüyün!... Sürün şimdi biraz su kafalarınıza!... Oldu mu? Saçlarınız yapış yapış oldu mu? Bir kontrol... Eveet, tamam olmuş...

Yürüdük...

— Şimdi annenizle bana şuradan birer kıl torba... Yok yok üç torba. Birini de kafama geçiririm...

Aldık üç torba, birini karıma verdim, birini ben aldım, birini de kafama geçirdim.

— Yürüyün çocuklar!...

— Nereye?

— Fotoğraf makinesi almaya.

— Ay bu hâtıranın resmini mi çekeceğiz?

Ucuzundan bir fotoğraf makinesi alıp boynuma astım.

— Evet çocuklar, şimdi dosdoğru informeşine... Birer broşür...

Vardık turizm danışmaya... Tarzanca:

— Vardır biroşir? dedim. Adam:

— Vardır, dedi, uzattı bir yığın broşür.

— Alin çociklar...

Herbirinin eline birer broşür uzattım.

— Yürüyün çocuklar!

— Nereye?

— Sultanahmet'e...

— Ne yapacağız orada?

— Yaşayacağız çocuklar... Bakkaldan, kasaptan, ev kirasından sorumsuz olarak yaşayacağız...

Çocuklar:

— Aa aaa, babamız vallahi bizi hippi yaptı, dediler.

— Evet yavrularım, ben sizi aşk çocukları yaptım... Sizler zaten birer şahane aşk çocuklarısınız, anneniz de onaylar bunu... Yürüyün benim kelebek yavrularım...

Karım sordu:

— Ne yiyip ne içeceğiz?

— Hippiler ne yiyip içiyorlarsa...

— Nerede yatacağız?

— Hippiler nerede yatıp, nerede kalkıyorlarsa...

Aradan bir hafta geçti, çocuklar öyle benimsediler ki bu yeni hayatı. Balık tutuyoruz, çöpün üzerinde kızartıyoruz, sur kovuklarında yatıyoruz, canımız sıkılınca da mandolin çalıyoruz...

Karım:

— Zavallı anneciğimi de kurtaramaz mıyız Cafer? dediğinde:

— Tamam, dedim. Onu da kurtaralım...

Çok şükür şimdi kaynana da yanımızda...

— Ah oğlum Cafeeer, tuttuğun toprak altın olsun inşallah, diyor, kurtardın beni hayırsız damadın elinden... Aman çocuklar ne güzel yaşamak bu böyleee!... Rahmetli kocam görecekti benim böyle hippi yaşadığımı... Şu elbiseme bakın... Bu yaştan sonra mini de giymek nasip oldu ayol...

Muzaffer İZGÜ

★

Nabza göre...

İzmir'de yaptığı onbeş dakikalık konuşmasında iki yıl sonra iktidara geleceklerini söyleyen Erbakan, Hazreti Ömer devrini geri getireceğiz» demiş.

Onbeş dakikada sadece şu beş kelimeyi mi söyledi diye merak edip inceledik, lâf olarak uzun ama, konuşma olarak topu topu yukardaki beş kelimelik cümle...

Bunun dışında 29 kere «İnşallah» demiş, 31 kere «Allahın izniyle» yi kullanmış.

Anlayacağınız üstad siyaset değil, İzmir'de vaizlik yapmış.

(İlâncılık : 537 — 180)

Bir (Var) mış...

Bir (Yok) muş!..

ANKARA'DAN TAŞLAR

ZORLU KASIM

Tarih denen aksakallı, bastonlu ihtiyar, insanlık boyunca çok kavgalar görmüştür. Bu kavgaların en çetinleri, en insafsızları her halde «post» kavgalarıdır. Yahutta bugünkü adıyla «Koltuk kavgaları.»

Derler ki; çok görüp geçirmiştir bu tarih denen ihtiyar. O'nu iyi tanımak, O'ndan ibret almak gerekir. Bunu tarihçiler söylüyor. Başka ihtiyarlar söylüyor. Çok görmüş, çok geçirmiş, çok yaşamış ihtiyarlar.

Bu yıl Kasım ayına pek önem verildi nedense? Pek çok kimse sabırsızlıkla, bir kısmı merakla bekledi Kasım ayını. Hazırlıklar yapıldı bu ay için. Partiler kongreler yaptı. Partiler birleşme kararları aldı. Partisizler parti kurmaya kalktı. Koca koca makamlarından ayrılanlar, koca koca lâflar edenler, koca koca lokmalar yutanlar gördük. Bunların hepsi Kasım ayı içindi. İşte şimdi içindeyiz Kasım ayının ve gazeteler ilk gün manşetler attılar «ZORLU KASIM» diye.

O kadar yer etti ki Kasım birçok bilinç altında; Demirel bile AP. kongresinde konuşurken: «Bir kısım arkadaşlar» diyeceği yerde bir ara:

— Bir Kasım arkadaşlar, dedi.

ANKARA'NIN ASFALTI!..

Kasım ayına sıvanan pehlivan çok. Ben size söyleyim. Fırsat bu fırsattır diyen sağcısı, solcusu.. bize de bir pay düşer mi diyen orta yolcusu... Herkes gizli açık bir oyun peşinde. Kimi parlâmentoda, kimi sokakta...

Ben, İşçi Partisinin kongresindeki aşırıları uyaran bir köylünün fıkrasını buraya yazacağım, belki başkaları da kıssadan hisse kapar.

Adamcağızın biri karıncayı incitmeyen adımlarla yürüyormuş yolda. Karşıdan gelen bir tanıdığı vurmuş omuzuna:

— Ne korka korka basıyorsun be adam? demiş, bas, korkma! Sıkı bas asfalttır bu yol!

Adam cevap vermiş acı bir gülüşle:

— Yol asfalt ama bizim ayaklar çıplak, hemşerim...

Sözünü şöyle bağladı köylü dayı:

— Yazık olur bu fukara memlekete!

Kardaşlar, yoldaşlar, post kavgasında gözleri dönenler, titreyip kendine dönenler, birleşenler, ayrılanlar, genç kurtlar, ihtiyar tilkiler... «Dikkatli atın attığınız adımı».

— Yakıcıdır Ankara'nın asfaltı.

SAYIM

Bugünlerde bir de sayım fıkrası anlatıyorlar:

Altındağ'da bir evin kapısını çalar sayım memuru. Kapıyı açan orta yaşlı bir kadındır. Memur sorar soruları ve cevapları yazar. Meslek kısmına gelince kadın, söyler mesleğini:

— Ev kadını...

Kadına ait sorular bitince memur, evde başka kimse olup olmadığını öğrenmek ister. Kocam var der kadın, içerde uyuyor. Adamı uyandırmak istemezler. Adama ait soruları da kadına sormaya başlar memur. Kadın söyler kocasının mesleğini de:

— Ev erkeği!

Baha ORAL

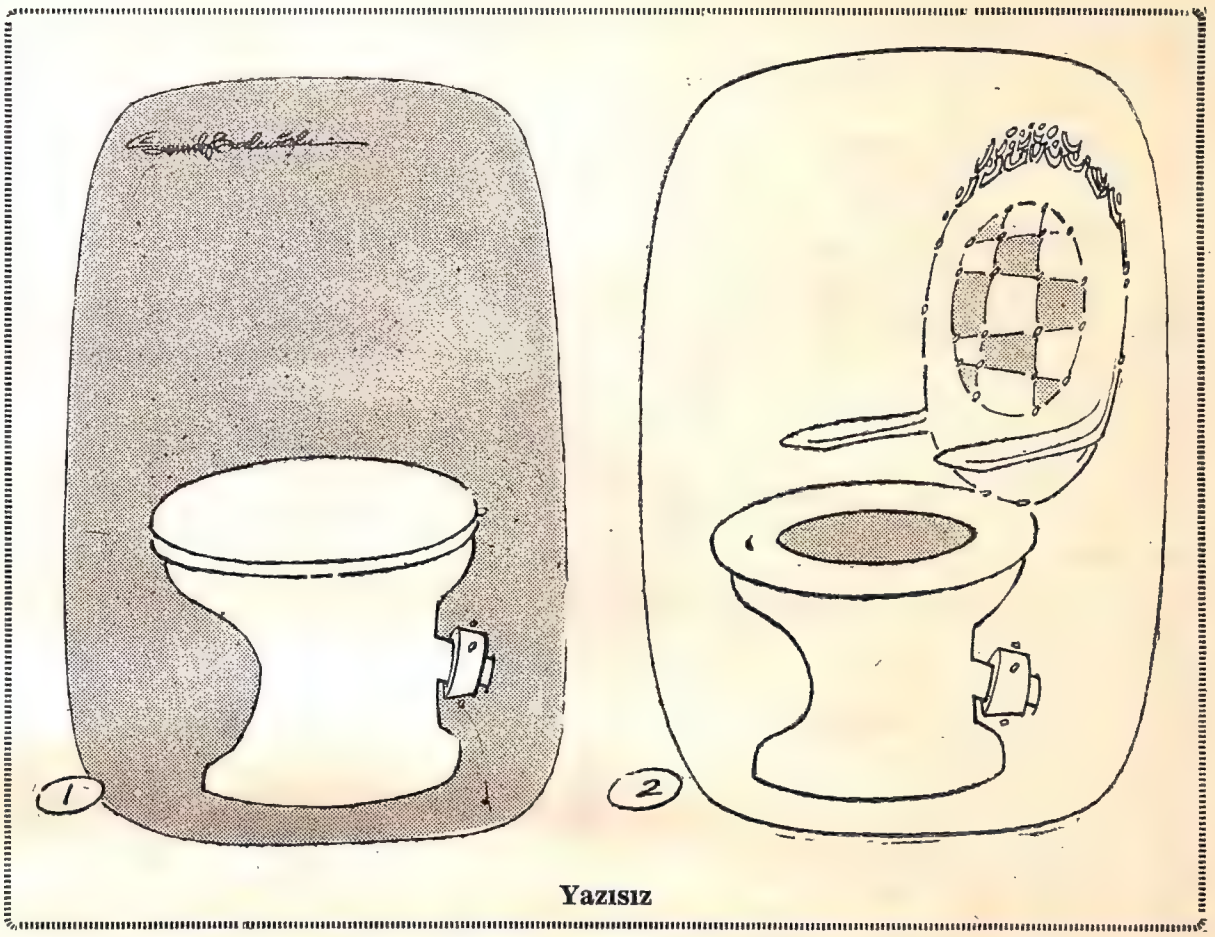

Yazısız

Memleketin kalkınması üzerine fikirler

ALTAN TOPSEVER (Takıntılı öğrenci) — Valla âbicim, şu Fenerbahçenin işi beni çok düşündürüyor. Haftaya Galatasaray maçını almamız lâzım. Yoksa halimiz duman!

* * *

HÜSAMETTİN MAZLUM (Memur) — Zâtıâlinize ne söyleyeyim, bilmem ki... Bendehaneye teşrif buyurup bir acı kahvemi içseniz. Memleket kalkınsın ama, ya bizim halimiz ne olacak?!.

* * *

MAHMUT HAMARMUT (Kabzımal) — Memleketi kalkındırmak için esaslı kazıklar çakmak lâzım. Bunu da en kıyak şekilde evelallah biz yaparız...

* * *

HULÛSİ DİVİTOĞLU (Kâtip) — Estağfurullah, arzedeyim efendim. Bendeniz, memleketin kalkınmasını hulûs ile şöyle mütalâa etmekteyim: Bendei âcizaneniz bir hatırı derkâr, zeytinyağlı enginar. Off, yine bastı efkâr... Af buyurunuz, zihnim pek karıştı. Büyüklerin ellerinden küçüklerin gözlerinden öperim.

* * *

HASAN BEŞARŞIN (Manifaturacı) — Efendim, bu işler kolay kolay endazeye gelmez. Herkes bir şey söylüyor. Halep orada ise arşın burada. İşleri toptan değil, perakende olarak ele almak lâzım.

HALİS DALKAVUK (İsmi ile müsemma bir vatandaş) — Büyüklerimiz bizden iyi bilir!...

* * *

ÇETİN ÖZPERGEL (Yüksek Mimar) — Bu sanıldığı gibi basit bir sorun değil monşer... Problemi bilimsel açıdan ele almak lâzım. Metrepol olarak ülkemizin bir şehirleşme, bir değerleşme problemi vardır. Sonra alt yapı da önemli. Enteresan bir durum. Metrepol sorunu nasıl çözümlenecek? Bunun çeşitli alternatifleri var. Örneğin...

* * *

BEHÇET YAYLARIGEVŞET (Karyola tamircisi) — Benim bu işlere aklım ermez âbi. Ben bozulmuş karyolaları sevabına tamir ederim. Çaktın ya!...

* * *

MEHMET ÇİLELİ (Sırık hamalı) — Bey, yüzyirmi kiloyu sırtladığımnan kaldırırım. Velâkin memleket nasıl kalkındırılır, onu bilemem...

* * *

Sevgili okuyucular, memleketin kalkınması için sizin de ilgi çekici fikirleriniz varsa, lûtfen bize gönderin.

Siyami ÖZEL

— Başkan, biz fakirler için her hafta bir kolon toto oynuyormuş!..

(Basın : 60515 - A - 20885 — 182)

— 47 —

İnşaat bittikten sonra şahane bir çift'e, şahane bir yatak odası olacak odanın birinde buldum kendimi. Ayazdan korunmak için iki pencereden uzak olan köşeyi seçtim. Yırttım çimento torbasını, bir katını altıma serdim, bir katını üstüme:

— Hey iyilik melekleri, siz koruyun beni kazadan belâdan, hastalıktan, ve de inşaatın bekçisi varsa, ondan... dedim.

Gözlerim karanlığa iyice alışınca:

— Eh, diye mırıldandım, çok mesut çift karyolasını şu köşeye kurar, pencerelere hem tül, hem de keten perdeler takar, hanımın geceliği şurda, beyin pijamaları burda...

Uyumuşum...

Sabahleyin kalkar kalkmaz, mutlu kocanın yerine ben baktım pencereden. Ama korka korka baktım. Bir kaç amele harç karıyorlardı. Çimento torbasını bırakıp aşağıya indim. Amelelerin yanına varınca:

— Güzel olacak ha! dedim.

— Ne? dediler.

— Apartuman...

Sonra:

— İş aramya gelmişdim de, dedim.

— Yok ki, dediler.

— Sağlık olsun, dedim.

Yürüdüm geldim garaja. İki kamyon şoförüne sordum:

— Mâvinlik var mı? diye.

— Yok... Var bizim mâvinimiz, dediler.

Midedeki kuru fasulyalar çoktan erimişti. Kendi kendime:

— Ulan ister misin eski sanata dönek gene bulaşıkçılığa, dedim.

Adana tarafına giden kamyon aradım, yok dediler... Akşam üstü bir şoför:

— Eyi amma arkadaş, alayım seni yanıma mâvin, in misin, cin misin bilen yok ki, dedi. Ya gatilsen, ya hırsızsan?

— Yahu ağa, heç bende öyle surat var mı?

— Gatilin, hırsızın suratı başka mı ki?

Bir ara yine şef efendi geldi aklıma, ama boşverdim. Gece yarısı tekrar gittim inşaata. Sağolsunlar, bizim ne çarşafı toplamışlar, ne de yatağı, çimento torbası olduğu yerde duruyor... İçimden:

«Yaya maya, tutmalı yarın gamyonun yolunu» dedim.

O umutla yattım. Ama bir türlü uyuyamadım. Mide boş olduğu için o yana döndüm sırtım dondu, bu yana döndüm bağrım dondu... Hele ayak uçlarım, koptu gittiler benden çok uzaklara... Büzüldükçe büzüldüm çimento torbasının altında, olmadı. Hattâ bir ara kendimi bu odada yatacak olan şahane çiftin mutlu erkeğinin yerine koydum, yatak ve yanımda sıpsıcak kadını düşündüm, yine olmadı... Uyur uyanık sabahı ettim...

Amelelere selâm sabah demeden suratlarına baka baka çıktım gittim inşaattan... Bir fırıncıya:

— Arkadaş, şu çakıyı versem, bana yarım ekmek verin mi? dedim.

— Aç mısın? dedi.

— He, dedim.

Bir ekmek uzattı. Çakıyı uzattım.

— Yok, kalsın, dedi.

Bıraktım çakıyı sıpsıcacık ekmeklerin arasına... Adana yolunu tuttum. Nasıl olsa karnımız tok... Arabayı bıraktığımız yer de, ya elli kilometre, ya kırk kilometre... Varırız yürüye yürüye...

Bir at arabası on kilometre götürdü beni. Üstelik köylünün sigarasından da otlandık. Adama durumu anlattım, sağolsun, çıkınından kapkara topacık bir ekmek de çıkardı verdi. İndiğim yerde iki sigarayla biraz da kibrit tutuşturdu elime...

Yürüdüm biraz... Bir kamyon geldi ardımdan... Eh, belli ki bugün iyi yanımızdan kalkmışız, işler rasgidiyor. El kaldırdım, durdu...

— Nereye? dedi şoför.

— İlerde bizim bozuk gamyon var, onun oraya, dedim.

— Atla, dedi.

(İlâncılık : 531 — 181)

Akbaba
Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Telefon: 22 18 11
İDARE YERİ :
Divanyolu Kiodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.
Fiyatı: 125 kuruş.

— Beni böyle karşıladığına göre yine yemeği yakmışsın!..

Çare

Otostopçulardan dert yanıyorlardı. Araba sahiplerinden biri:

— Her el sallayanın önünde durmaktan çıldıracaktım birader, dedi. Neyse ki kurtuldum sonunda.

İkinci dertli sordu:

— Ne yaptın?

— Arabamın camına «Taksi» yazdım!

Köpekler

Parkta karşılaşan iki köpekten biri:

— Tüylerin ne kadar kirli, dedi. Hizmetçinin seni bir güzel yıkaması gerek.

— Allah korusun!

— Neden?

— Hizmetçinin kendi çocuklarını yıkayışını gördüm de, ondan!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Adamına çatmış

Bir Amerikan eri, Hawai'de üç sene askerlik vazifesini yaptıktan sonra memleketine dönmüştü. Bir an evvel ailesine kavuşmak için arabasını New-York caddelerinde süratle sürüyordu. Trafik memuru durdurdu. Adını sordu. Er hemen cevap verdi:

— Heleakola Kamehameka Laupahoehoe...

Trafik memuru, koluna yapıştı:

— Bana bak delikanlı Heleakola bir dağdır, Kamehameka da bir kralın adıdır. Laupahoehoe de bir şehirdir. Ben de Hawai'de üç yıl askerî inzibatlık yaptım. Dalga geçmeyi bırak da gerçek ismini söyle!...

Tanımamış!

Kadın, müstakbel damadına aile albümünü gösteriyordu. Bir aralık damadın gözüne çıplak bir kız çocuğunun yatağın üzerinde çekilmiş bir fotoğrafı çarptı. Kim olduğunu sordu. Kadın gülümsedi:

Genç adam hayretle mırıldandı:

— Tuhaf, birkaç defa yatakta bu vaziyette gördüğüm halde tanımadım onu...

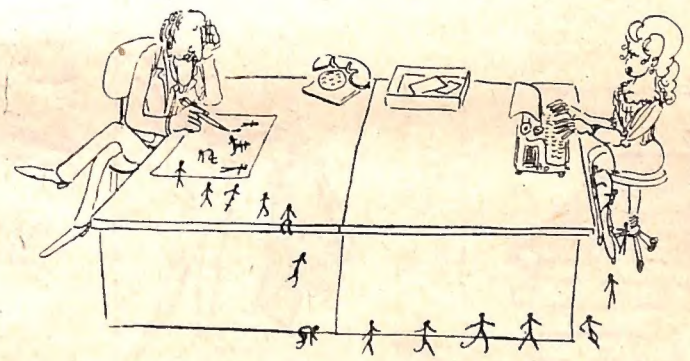

Yazısız

— Sana yardım edeyim mi Poool?..

— Yok, yok.. otur oturduğun yerde!..

Ruh doktorunda

Bir ruh doktorunun bekleme salonunda, bir adam sırasını bekliyordu. Eline bir otomobil direksiyonu almış, oturduğu yerde onu eliyle çeviriyor, bir taraftan da ağziyle motor taklidi yapıyordu.

Bir hastabakıcı bekleme salonunun kapısını aralayarak:

— Mösyö, dedi, otomobilinizi park edecek yer bulur bulmaz içeri buyrun, doktor sizi bekliyor.

Briç

— Briçte dördüncü olur musunuz?

— Memnuniyetle.

— Biraz bekleyin öyleyse...

— Nereye gidiyorsunuz?

— İki kişi daha bulmaya...

Geniş şoför mahalline atladım. Kaç gündür ilk kez iliklerim ısındı.

— Siz nereye usda? diye sordum.

— Anteb'e, dedi.

— Adana'dan geçeceksiniz?

— He!

İçime bir güneş doğdu...

Arabanın siyah yağ izlerinden başka bir şey bulamadık, gitmişti. Demek Sefer ağa benim Konya'ya gittiğim gün gelmiş, arabayı tamir edip almış gitmişti. Kimbilir ardımdan neler demişti? Ne derse desin, hiç aç ayı oynar mı?

— N'apacan? dedi kamyonun şoförü.

— Bilmem ki, dedim. Beni götürür müsünüz Adana'ya?

— He!

— Amma beş guruşum yok!

— Lan sana para soran var mı?

— Allah razı olsun!

Başımı pencereye dayayıp biraz sonra uyumuşum. Nerede bilmem uyandırdılar:

— Yekin (kalk) hele, dediler. Sen geç biraz arkaya, ördek var!

Atladım kamyonun arkasına. Ereğli'den sonra bir yağmur tuttu, sanki sağanak. Girdim çadırın altına, uyumuşum...

Adana'ya yakın açtım gözlerimi. Güneş, yeni mi doğuyor, yoksa yeni mi batıyor, bilmiyorum... Yağmur dinmiş, hava ısınmış, bir hoş kokuyor toprak, buğulu buğulu, vatan vatan...

Kamyondan Küçüksaat'ın orada indim. Şoföre, muavine ayrı ayrı:

— Sağolun gardaş, deyip evin yolunu tuttum. Eve vardığımda anam:

— Ee oğlum, maşallah Gonya'yı da gördün, dedi.

— He, dedim, gördük ki, ne gördük...

— Güzel mi?

— Çok güzel, apartumanlar var, çok.

— Bura gadar var mı?

— Apartumanlar var, çok!...

Peder:

— Mevlâna hazretlerini ziyaret ettin mi? dedi.

— Bi dualar okudum, bi dualar ki...

— Allah bana da nasip eder inşallah!

— İnşallah baba, inşallah!

Karnımı doyurup Sefer ağayı aradım. Büyük hanın ordaki kahvede buldum.

— O yeğen, maşallah, dedi, geldin ha?

— Geldim.

— Gönderdiğim parayı aldın mı?

— Tahütlü cinsinden hem... Ne parası?

— Ulan vay itoğluitler vay! dedi. Demek vermediler ha!

— Para mara veren olmadı.

— Lan yeğen, ben geldiğimin ikinci günü burdan bi gamyonla sana hem para gönderdim, hem de bi sepet yiyecek, yalansam anam avradım olsun.

— Boşver, dedim, araba n'oldu?

— N'olacak, heç... Geldik burya, bizim arabanın sahipleri, yâni bana satanlar, senedin vâdesi dediler. Lan oğlum hal vaziyet böyle işde, araba pozuldu galdı yazının yüzünde, dedim. Yok, senedin vâdesi de vâdesi dediler. Ulan size de, senedinize de, dedim... Arabayı bağlamaya getdiler... Gûya, tam iki senet olmuş. Olur lan, gış günü bu, iş mi var?... Allah bize, biz size... Lan etmeyin, araba zaten bağlı dedik, dinnedemedik ki. Goşdular paslı demirin ardından. Cehennemin dibine getsinler, dakmış getirmişler bir arabanın ardına. Seni sordum, yokdu başında dediler.

Böylece bizim muavinlik faslı bitmiş oluyordu. Yine işsizlik günlerimiz başlamıştı. Bir ara şalgam satayım dedim, sarmadı beni. Koluma iki sepet takıp okul önlerinde portakal satmaya başladım.

(Devamı var)

(Basın : 60126 - A - 20266 — 179)

Dünya Karikatürleri.

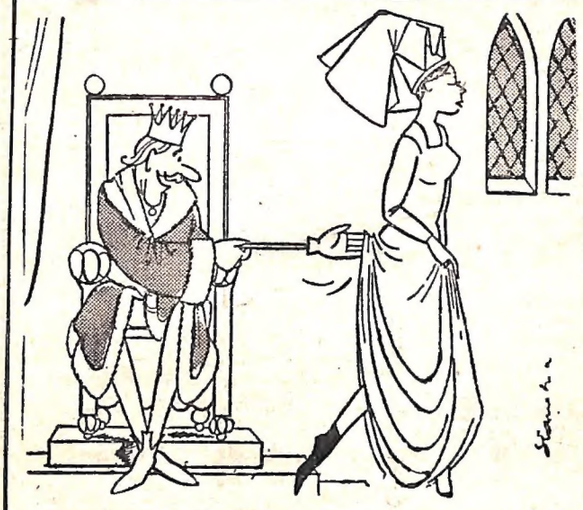

YAZISIZ

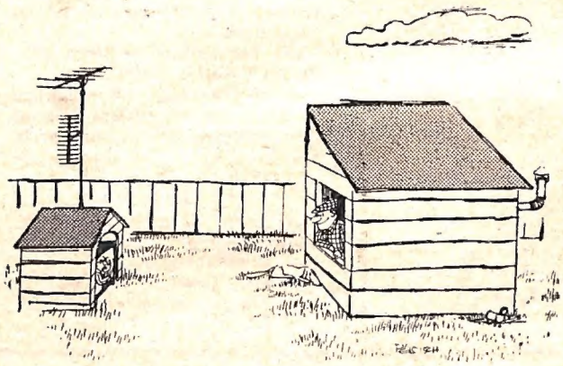

YAZISIZ

YAZISIZ

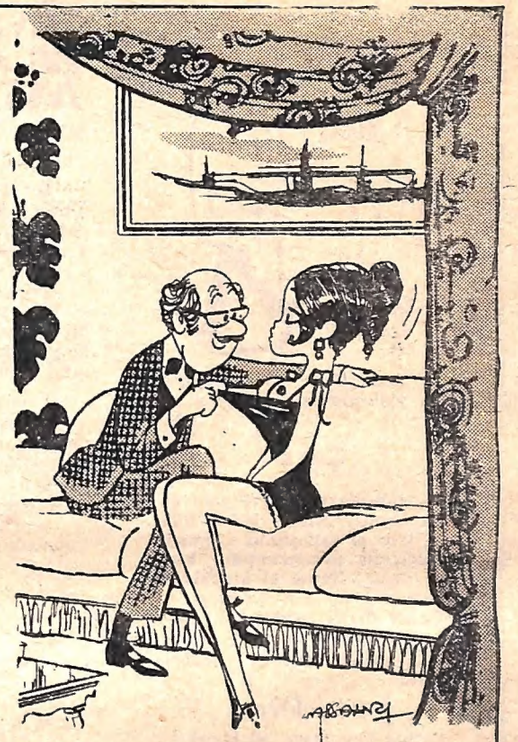

— BIRAKIN DA, SİZ YİNE GÖZLERİMİN GÜZELLİĞİNDEN BAHSEDİNİZ.

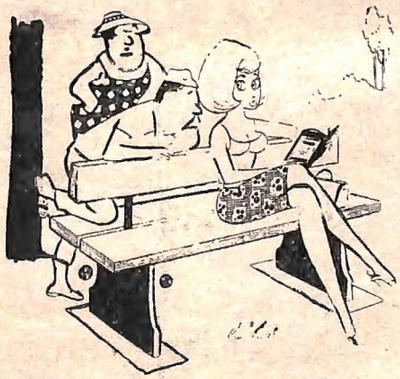

— NE ARIYORSUN ORADA POOL ?.
— TOPLARIMI ARIYORUM KARICIĞIM !..

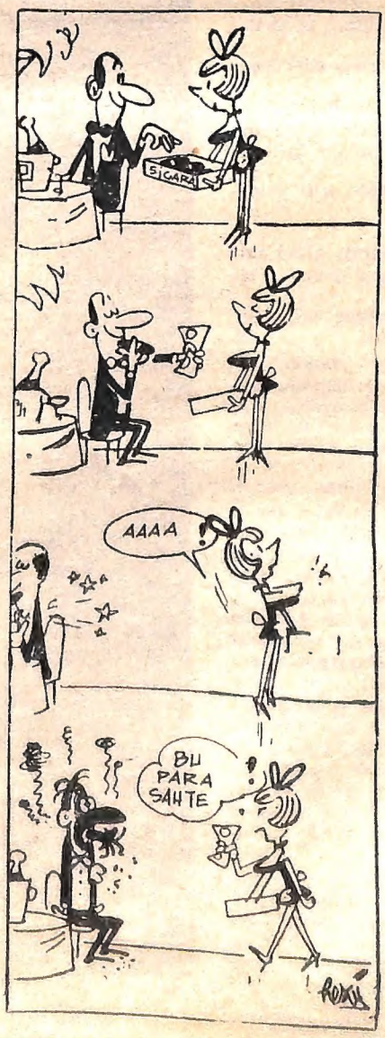

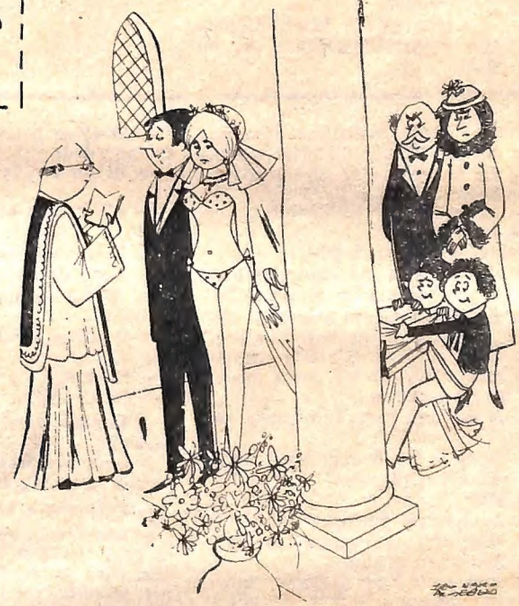

YAZISIZ

— EGKİLER ALIYORUM BAYAN. ELBİSE, GÖMLEK.. HATTA HAVLU DA ALIYORUM!

— SİZİ TEBRİK EDERİM MÖSYÖ... SANATTAN ÇOK İYİ ANLIYORSUNUZ !..

Milyon Bayramı

kutlu olsun!..

1 çekilişte

16 MİLYON

milyon bayramında 20,000'e yakın talihli bayram edecek

BU ÇEKİLİŞTE:

45
Apartman Dairesi

50 adet **100.000** lira

100 adet **10.000** lira
200 adet **5.000** lira
1000 adet **1.000** lira
ayrıca 16 000 adet
çeşitli para ikramiyeleri
talihlilerini bekliyor.

Bütün tasarruflarınızı yıl sonuna kadar
İş Bankasında toplayınız...
Milyon Bayramında bayram edecek
talihlilerden olmanız,
en büyük dileğimizdir.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 4204 — 183)

AKHAHA

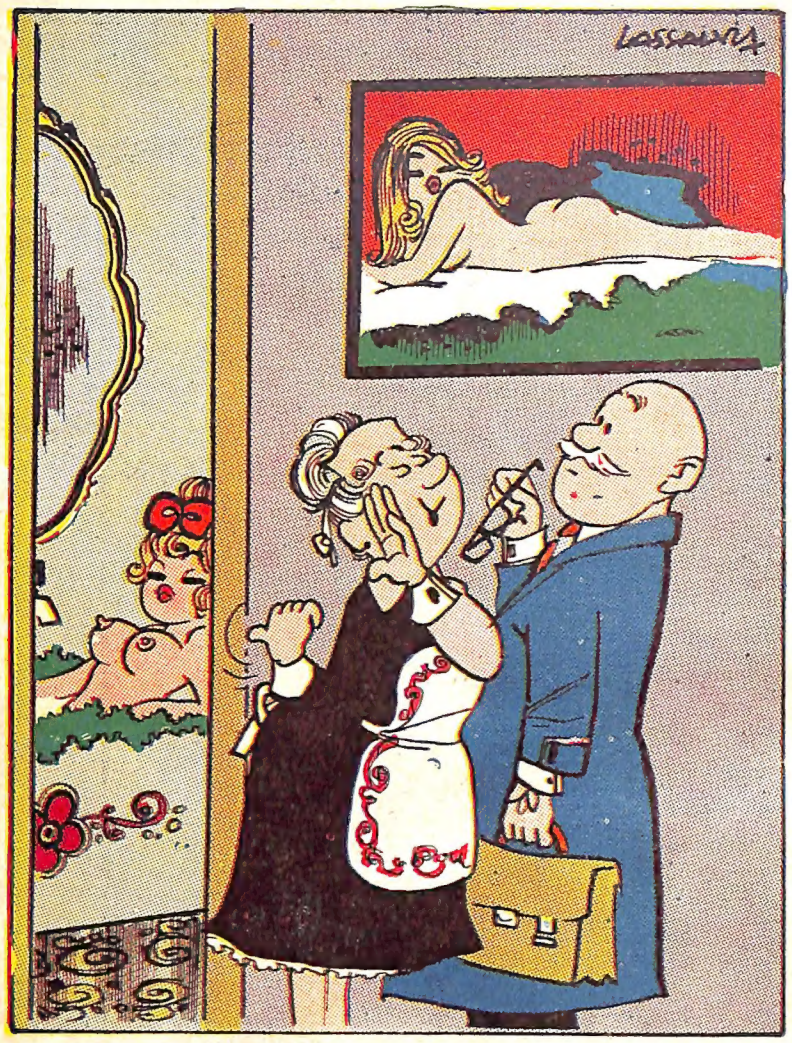

— ŞŞŞT, RESMİN CANLISINI GÖRMEK İSTER MİSİNİZ ?..

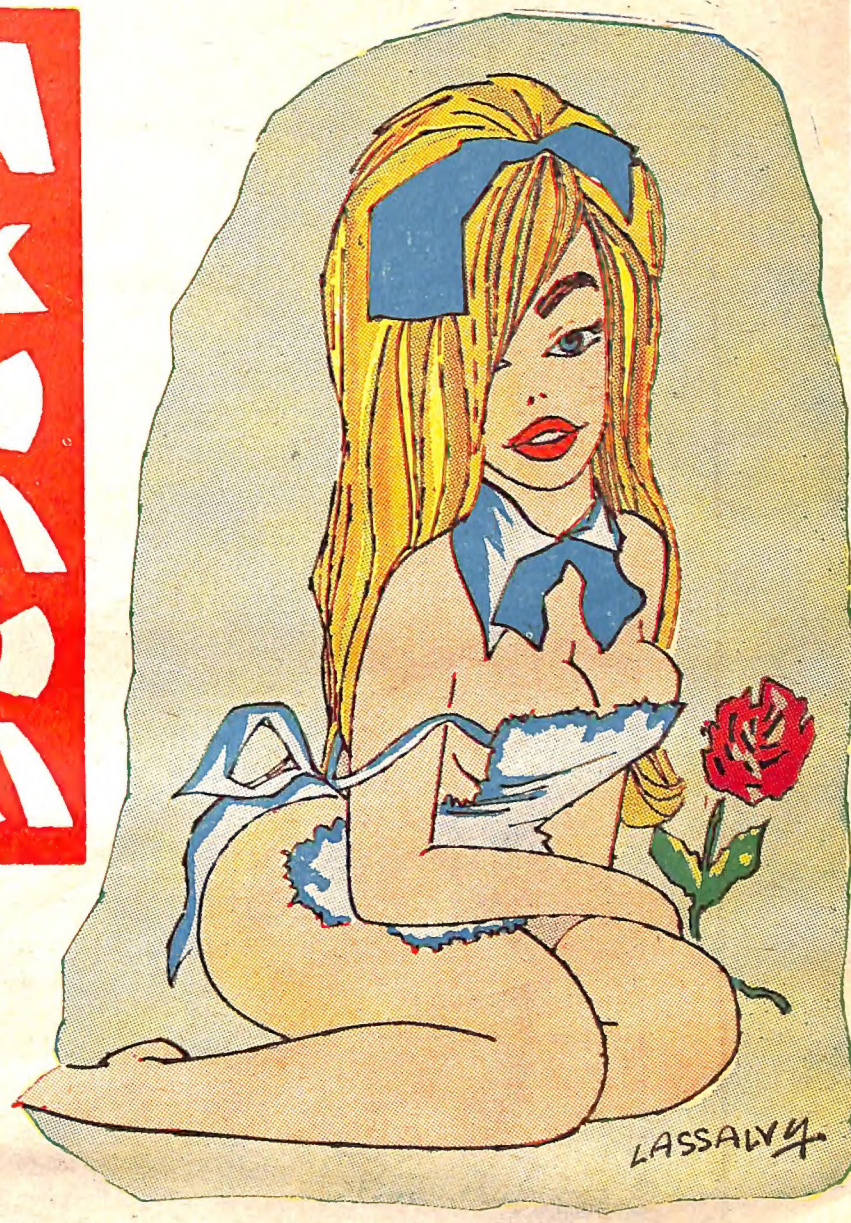

— HİZMETİNİZDEYİM !..

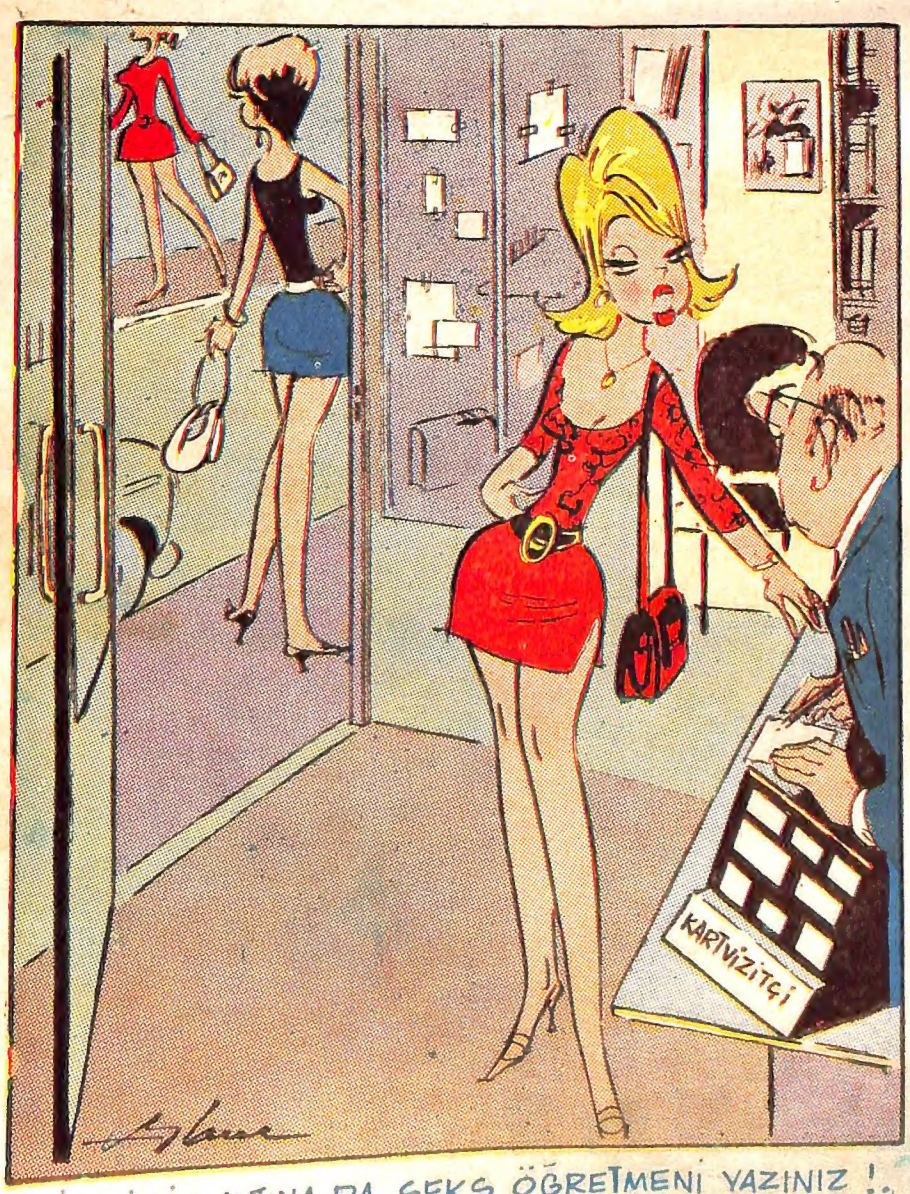

— İSMİMİN ALTINA DA SEKS ÖĞRETMENİ YAZINIZ !..

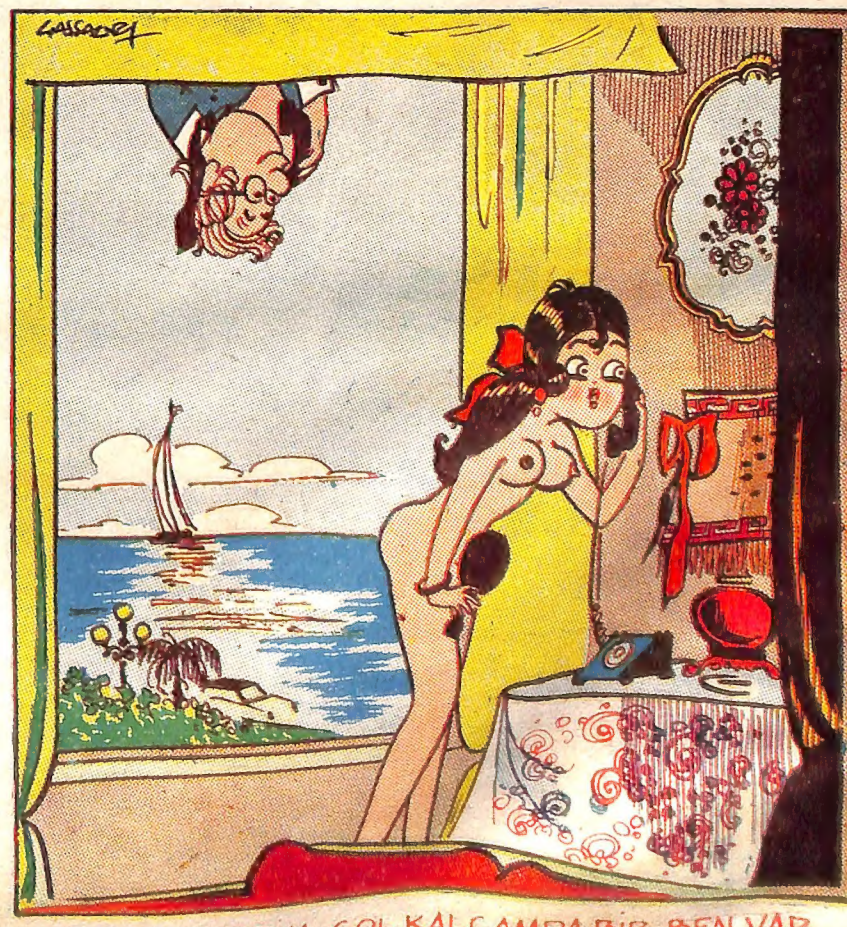

— EVET, ESMERİM. SOL KALÇAMDA BİR BEN VAR. AMA BENİ BU KADAR İYİ TANIDIĞINIZA GÖRE SİZ KİMSİNİZ ?..